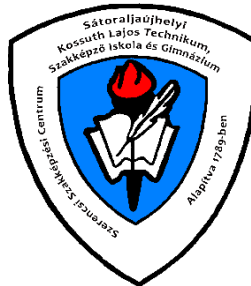

SZSZC Sátoraljaújhelyi
Kossuth Lajos Technikum
Szakképző Iskola és Gimnázium
Sátoraljaújhely
Deák u.10.
3980

Telefon: 47/321-441,

e-mail: kossuth@szerencsiszc.hu

SZAKMAI PROGRAM

Szerencsi Szakképzési Centrum

S Á T O R A L J A Ú J H E L Y I

K O S S U T H L A J O S T E C H N I K U M ,

S Z A K K É P Z Ő I S K O L A É S G I M N Á Z I U M

www.kossuthgimi.hu

2. NEVELÉSI PROGRAM

Tartalomjegyzék

2. NEVELÉSI PROGRAM.....	2
2.1.A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	5
2.1.1. Alapelvek és célok	5
2.1.2. A megvalósítás formái, eszközök, feladatok.....	7
2.1.3. A pedagógusok által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások:	8
2.2. Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladataink:.....	11
2.3. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	15
2.4. Közösségfejlesztéssel, a szakképző intézmény szereplőinek együtt-működésével kapcsolatos feladataink:	20
2.4.1. A közösségfejlesztés alapelvei:.....	20
2.4.2. A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink:.....	20
2.4.3. A közösségfejlesztés területei:	21
2.4.4. A közösségi szolgálat teljesítése:	22
2.5. Foglalkozások típusai az intézményben:	23
2.6. Projektoktatás rendje, lehetőségei, szervezeti keretei	25
2.7. A szakképző intézmény szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	29
2.8. Az oktatók feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	31
2.9. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcs. ped. tevékenység helyi rendje.....	34
2.9.1. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók.....	35
2.9.2. A sajátos nevelési igényű tanulók nevelése-oktatása.....	36
2.9.3. Tehetség gondozás.....	39
2.10. A tanulóknak a szakképző intézményi döntési folyamataiban való részvételi joga gyakorlásának rendje.....	41
2.10.1. Iskolánk minősített nagyobb közössége a diákönkormányzat	41
2.10.2. Tanulói jogok és kötelességek gyakorlása	42
2.11. Jogszabályok által előírt jogorvoslati lehetőségek.....	44
2.12. A tanuló, a kiskorú törvényes képviselője, az oktató és a szakképző intézmény partnerei kapcsolattartásának formái	44
2.12.1. A szülők és pedagógusok együttműködése.....	44
2.12.2. Az iskola és a szülők kapcsolattartásának formái	45
2.12.3. Együttműködés a kollégiumokkal	46
2.12.4. Külső gyakorlati helyekkel, cégekkel és a kamarával történő kapcsolattartás	46
2.12.5. A tanulók és a pedagógusok kapcsolatrendszere	47
2.13. A tanulmányok alatti vizsga szabályai, felvételi vizsga	48
2.14. Szakmai vizsgafelkészítés rendje	60
2.15. A felvétel és átvétel helyi szabályai.....	61
2.16. Az előrehozott érettségi vizsgák eljárásrendje Az érettségi vizsga megszervezésére és	

lebonyolítására az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendeletet, a 2019. évi LXXX. törvény a szakképzésről és a 2023. évi XXXIII. törvény az irányadó.....	63
2.17. Felnőttek oktatása: foglalkozások szervezésének elvei.....	63
2.18. Felnőttek oktatása: ellenőrzés, értékelés, beszámoltatás módja.....	64
2.19. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terve:	65

2.1.A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

„Igazán nevelni csak az tud, aki teljes meggyőződéssel hisz abban, hogy a nevelés lehetősége - ha nem is végtelen, de - szüntelen.”

Rókusfalvy Pál

2.1.1. Alapelvek és célok

Tudjuk, a teljesség igényével nem lehet felsorolni mindazokat a tényezőket, pedagógiai elveket, amelyek megléte, érvényesülése pozitív vagy negatív irányban befolyásolja munkánk eredményességét. Ennek ellenére megállapíthatjuk, hogy iskolánkban a következő pedagógiai alapelvek minél magasabb szinten történő megvalósítására, érvényesítésére törekszünk:

- A szakirányú oktatás célja, hogy a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy számára biztosítsa a szakma keretében ellátandó munkatevékenységekhez szükséges ismeretek és készségek elsajátítását, képessé tegye azok gyakorlatban történő alkalmazására a tanulót, illetve a képzésben részt vevő személyt a szakmai vizsgára felkészítése.
- A szakmai képzés megalapozása, az érettségire, szakmai vizsgára, továbbtanulásra vagy a munkába állásra való felkészítés.
- A lehetőségekhez képest minden felvett tanulónk számára szakmát, megélhetést jelentő szakképesítést kívánunk biztosítani.
- Alakuljon ki a tanulóban az önálló szakmai tanulás, feladatmegoldás igénye.
- A tanulók segítése életpályájukra való felkészítésükre, képessé tenni a tanulókat a munkaerő piacon történő eligazodásra, az egyéni vágyak és törekvések összehangolása a lehetőségekkel, ennek érdekében a reális önértékelés képességének kialakítása, fejlesztése, az önfegyelem és kudarctűrés erősítése.
- A szakmai háttérből kiindulva határozzuk meg a szakma gyakorlása során végzendő tevékenységet és feladatokat, a tevékenységek elvégzéséhez szükséges képességeket és azok pedagógiai követelményeit és az értékelés rendszerét.
- A tanulók a szakmai képességei a tevékenységei a tevékenység végzése során fejleszthetők, ezért fontos az elmélet és a gyakorlat egységének megteremtése, a gyakorlatorientált képzés megvalósítása.
- olyan sajátos arculattal rendelkező iskola megteremtése, mely gyorsan alkalmazkodni tud a munkaerő-piaci kihívásokhoz.
- A társadalom számára olyan szakemberek kibocsátása, akik képesek alkotó módon alkalmazni az iskolában szerzett ismereteket, továbbá alkalmassá váljanak a szakmai fejlődésre.
- A tanulókat, felkészültségük tegye alkalmassá a munkavégzésre, valamint az irányító, beosztotti tevékenységre.
- A tanulók ismerjék a legújabb szakmai ismereteket.
- Önismerettel rendelkező, kreatív és döntésképes emberek nevelése, akik mind a továbbtanuláshoz, mind az önálló munkavállaláshoz megfelelő ismeretekkel rendelkeznek.
- Minőségi oktatással szilárd alpműveltséget, biztos alapkészséget, teljesítményképes tudást nyújtani a tanulóknak, hogy legyenek képesek önálló ismeretszerzésre, a szer-

zett ismeretek alkalmazására. Az iskolában megszerzett tudás akkor lesz a társadalom számára gazdasági érték, ha a valós életben felhasználhatóvá, alkalmazhatóvá válik.

- A már elsajátított készségek és képességek kibontakoztatása, majd ezekre alapozva a tanulói tulajdonságok további fejlesztése.
- Az önálló tanuláshoz szükséges értelmi és akarati tényezők, a tanulási szokások kialakítása.
- Ki kell alakítani az élethosszig tartó tanulási igényt, készséget, képességet.
- Meg kell alapozni a tanulóknak az egyéni életpálya építés és a modern technikai környezethez való alkalmazkodás készségét.
- Képesek legyenek szakmailag önálló munka elvégzésére, önállóan új ismeretek megszerzésére, megújulásra szakmailag és emberileg is.
- Harmonikus személyiségű, egészséges tanulók nevelése. Alakuljon ki a tanulóknak a felelősségtudat, rendelkezzenek önismerettel, találják meg önkifejezési módjukat.
- Az élet, az egészség, mint érték tudatosítása és megszilárdítása. A káros szenvedélyek elutasítására való készségfejlesztés.
- Kulturált magatartás és kommunikáció közösségekben. Fegyelem és önfegyelem. Törekvés a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.
- A család tisztelete, a szülők, nagyszülők megbecsülése, szeretete.
- Fogékonyság az emberi kapcsolatokra.
- A természeti környezet megóvása. Az állatok és a növények védelme, szeretete. fogékonyság az élő és az élettelen természet szépségei iránt.
- A szülőföld és Magyarország megismerése, szeretete, megóvása. A nemzeti kultúra ápolása.
- A kisebbségben élő magyarságért érzett felelősség- és közösségvállalás. A hazánkban élő kisebbségek és más népek, nemzetek jogainak tisztelete, kultúrájuk, hagyományaik tiszteletben tartása.
- Az alkotmányos törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Az emberek egyenlőségének elismerése. Az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása.
- Ápolják és tovább vigyék az iskolai és nemzeti hagyományainkat.
- Fogadják el a másságot, segítsék a különböző kultúrájú, szociálisan hátrányos helyzetű társaik beilleszkedését az iskolai közösségbe.
- A heterogén beiskolázásból adódó különbségeket felzárkóztatással kívánjuk csökkenteni. Célunk a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek hátrányainak kompenzálása.
- Az oktató-oktató-nevelő munkája során alkalmazzon az egyéni szükségleteknek megfelelő oktatási stratégiát.

A Boldogságprogram alkalmazása iskolánkban

A program kiemelt küldetése, hogy a pozitív pszichológiai eredményeire építve adjon ötleteket és módszertani segítséget a boldogságra való képesség fejlesztéséhez az iskolás korosztály számára.

A program célja:

- vezérfonalat adni a tanulóknak a kihívásokkal való könnyebb szembenézésre, problémákkal való megbirkózásra.

lehetőséget teremteni testi-lelki egészségmegtartás tényezőinek tanulmányozására

teljesítmény és önbizalom növelése, szorongás csökkentése

A program feladata: 10 téma feldolgozása egy tanéven keresztül, mellyel megismertetik a boldogság különböző összetevőit, feltételeit.

2.1.2. A megvalósítás formái, eszközök, feladatok

Nevelési alapelveink egységesek, a különböző képzési formáknak megfelelően azonban eltérő, sajátos pedagógiai módszerekkel közvetíthetők, érvényesíthetők. A pedagógiai munka folyamatában a tanítás-tanulás szervezése során figyelembe kell vennünk a tanulóközösség összetételének –korra (14-25 életév), előképzettségre, viselkedéskultúrára, családi háttérre és település szerinti hovatartozásra vonatkozóan –heterogén jellegét.

Nevelő-oktató munkánk megvalósítását a következő eszközök, módszerek segítik:

- Közvetlen (direkt) módszerek, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.
- Közvetett (indirekt) módszerek, amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

Az iskola kötelező dokumentumai

Éves szinten: IMIR (Intézményi Minőségirányítási Rendszer), elektronikus napló (KRÉTA), tanmenetek, beiskolázási terv, éves munkatervek, éves intézkedési tervek, munkaközösségi tervek, beszámolók és eseti intézkedési tervek.

Középtávú szinten: IMIR, törzskönyv, helyi tanterv, szakmai program, házirend, SZMSZ, vezetői pályázat, továbbképzési tervek, 5 éves önértékelési terv, infrastruktúra fejlesztésére vonatkozó intézkedési terv.

A fenti tervekben megjelennek a stratégiai célok elemei és a mérések eredményeinek figyelembevétele, melyek az intézmény által megfogalmazott céloknak megfelelnek. E tervek készítésénél az intézmény partnereinek igényeit is figyelembe kell venni, s e vélemények alapján az intézmény azonosítja kulcsfontosságú sikertényezőit. Ezen dokumentumok készítése pedagógusok, munkaközösségek és a DÖK bevonásával történik.

Végrehajtásában az intézmény valamennyi dolgozója és tanulója részt vesz, az attól való eltérés csak indokolt esetben lehetséges és dokumentálása szükséges.

A dokumentumok egymásra épülnek, azonos elvárásoknak és céloknak felelnek meg.

A dokumentumban megfogalmazott pedagógiai folyamatok a személyiség és közösségfejlesztést az elvárt tanulási eredmények elérését a partnerek elégedettségét szolgálják, illeszkednek az intézményi önértékelési rendszerhez. A pedagógia folyamat követhető a tanmenetekben, naplóknak és a tanulói produktumokban.

Stratégiai mutatók/sikertényezők:

- érettségi eredmények,
- beiskolázási terv,
- hiányzások,
- lemorzsolódott tanulók száma,
- félévi, év végi eredmények,
- kompetenciamérés eredményei,
- belső mérések eredményei,
- továbbtanulási mutatók,
- verseny-, nyelvvizsga eredmények,
- szakmai vizsgaeredmények,
- felvételi eredménye,

- ágazati vizsgaeredmények
- elégedettségmérés eredményei,
- neveltségi mutató,
- a kiemelt figyelmet igénylő tanulók számának változása

Az igazgató beszámolót készíti a stratégiai adatok figyelembevételével.

Oktatási eszközrendszerünk:

Iskolai oktatási eszközrendszerünk többcsatornás összetételű. Tartalmaz tárgyiasult információhordozókat, modelleket, maketteket, transzparenszeket. Tartalmaz vizuális, auditív információhordozókat, audiovizuális információ-bemutatókat, IKT eszközöket, tananyagokat.

Iskolai könyvtárunk sajátos eszközeivel hozzájárul az iskola szakmai programjának megvalósításához, szervezetileg és funkcionálisan is beépül az iskola tevékenységének egészébe. Biztosítja egyrészt az iskola alaptevékenységéhez nélkülözhetetlen forrásokhoz és információkhoz való hozzáférést a tanulók és tanárok számára.

Szaktantermeink (idegen nyelvi szaktanterem, egészségügyi szaktanterek, egészségügyi demonstrációs terem, biológia szaktanterem, projekt terem, informatikai szaktanterek, fizika-kémiai előadók, tanterem, tankonyha, tornatermek, konditerem, sportpálya) speciális berendezéseikkel segítik az oktató-nevelő munkát.

2.1.3. A pedagógusok által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások:

a) Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek

•Közvetlen módszerek:

- követelés,
- gyakoroltatás,
- segítségadás,
- ellenőrzés,
- ösztönzés.

•Közvetett módszerek:

- közösségfejlesztő és önfejlesztő tevékenység megszervezése,
- közös célkitűzések elfogadtatása,
- hagyományok kialakítása,
- közvetett követelés,
- közvetett ellenőrzés,
- közvetett ösztönzés.

b) Magatartási-tevékenységi modellek közvetítésének módszerei

•Közvetlen módszerek:

- elbeszélés,
- tények és jelenségek bemutatása,
- műalkotások bemutatása,

- a nevelő személyes példamutatása.

•Közvetett módszerek:

- a nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében,

- a követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből.

c) Tudatosítás (meggyőződés kialakítása) módszerei

•Közvetlen módszerek:

- magyarázat, beszélgetés,

- a tanulók önálló elemző munkája.

•Közvetett módszerek:

- felvilágosítás a betartandó magatartási normákról,

- vita.

2.1.3.1. Feladatok

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka alapvető feladatának tekintjük a tanulók kulcskompetenciáinak állandó és folyamatos fejlesztését.

A nevelő oktató munka feladata, hogy:

- építse tovább, szélesítse ki és mélyítse el az általános tantárgyi követelményeket,
- a nevelés, a képességek fejlesztése, a közismereti és szakmai oktatás szerves egységet alkosson.

A közép- és felsőfokú iskolázás kiterjesztéséből:

- alakuljon ki a tanulóknál az egészség, az emberi környezet és a természet megóvására irányuló felelősségérzet
- fejlődjenek a társakkal való együttműködő, egyenrangú és szolidáris magatartás
- teremtsük meg a közösségi és az egyéni érdekek egyensúlyát
- sajátítsák el a tanulók a nemzeti és az egyetemes emberi értékeket és követendő magatartásmintákat
- váljanak nyitottá a tanulók a különböző kultúrák, a másság iránt
- fejlődjenek a fogalmi gondolkodásuk, a problémamegoldó képességük, anyanyelvi és idegen nyelvi kommunikációs tudásuk és informatikai tudásuk.
- neveljük a tanulókat logikus összefüggésben, rendszerben való gondolkodásra
- tegyük képessé a tanulókat:
  - ~ a különböző információk közötti eligazodásra, az internet használatára
  - ~ a gyakorlati életben felmerülő kérdésekre való válaszadásra
  - ~ a tudásra épülő önálló vélemény kialakítására a különböző élethelyzetekben
  - ~ a felelős döntésekre, analízisra- szintetizálásra
  - ~ tudatos, kritikus fogyasztói magatartás kialakítására

A nevelő-oktató munka feladata, hogy:

- biztosítsuk a képességfejlesztés, a közismereti oktatás és szakmai képzés szerves egységét
- a követelményeket igazítsuk a tanulók adottságaihoz

- olyan hatékony és motiváló tanulási módszerek alkalmazási módszerek alkalmazását szorgalmazzuk, amelyek hatására kiteljesednek a tanulók képességei és kialakul az ismeretszerzési, ismeretbővítő folyamat tudatossága, tervszerűsége, folyamatossága, nő a készség
- ~ szakmai és más munkatevékenység értő és alkotó megtanulására
- ~ folyamatos fejlődésre
- ~ a szakmán belüli tanulásra
- ~ a továbbképzésre
- ~ szükség esetén szakmaváltásra
- konkrét feladatok segítsék a problémamegoldó gondolkodás fejlődését, ugyanakkor erősítsék meg és fejlesszék az elvont fogalmi gondolkodást is.
- A tanulók kapjanak alapokat a munkahelyi, szakmai követelményeknek való megfeleléshez, valamint a kommunikációs, idegen nyelvi és informatikai képességeik folyamatos fejlődéséhez
- új ismeretek átadása mellett felvállaljuk:
  - ~ az általános iskolai hiányok pótlását
  - ~ a gyengébb képességű tanulók fejlesztését a továbbtanuláshoz szükséges szintre
- keressük, szervezzük azokat a lehetőségeket, amelyek erősítik a tanulóknak az iskolához, osztályhoz tartozás érzését (szakmai, tanulmányi és sportversenyek, szakmai, tanulmányi kirándulások, iskolai póló, iskolai hagyományok, diáknapok). A kiemelkedően teljesítő diákokat elismerjük, oklevélben, dícséretben részesítjük.
- A külső megjelenés esztétikuma és a kulturált magatartás legfontosabb szabályainak betartása legyen természetes követelmény a tanulók számára, legalább az iskolában tanítsuk meg az alkalomhoz illő viselkedés, viselet fogalmát, igyekezzünk megakadályozni a divat szélsőségeinek követését.
- Ismerjék meg a tanulók a művészi és a hétköznapi életben fellelhető szépet és törekedjenek a szabadidő hasznos eltöltésére. Ennek érdekében a humán tárgyak tanárai tapintatosan irányítsák a tanulók művészi érdeklődését, népszerűsítsék az iskolai könyvtárat, az osztályfőnökök alaposan készítsék elő osztályuk múzeumlátogatását vagy kirándulását.
- Az osztályfőnöki órák tematikájába minél több gyakorlati, a hétköznapi életet érintő kérdés kerüljön.

A projektoktatás feladata, hogy:

Projekt:

- „Valamilyen kihívásra építő, a cél által vezérelt, sikerorientált, eredményesen együtt alkotó tevékenység, mely olyan terméket hoz létre, amelynek az életben valós funkciója van. A projekt egy részt egy probléma megoldása, másrészt azoknak az összefüggéseknek a feltárása, amelyek az adott problémához kapcsolódnak.” (Poór 2007)
- A tanuláshoz nem alanya a gyerek, hanem résztvevője, meghatározó, hogy a tanulási folyamatban jól érezze magát.
- A kíváncsiság, az érdeklődés, a motiváltság, a bizalom, a jókedv, a humor, az érzelmeik használata, a cselekedtetés, a találgatás lehetősége, a tévedés szabadsága, felfedezés, a megtalálás, az alkotás, az együtt munkálkodás öröme, a játékotívmotívumok és a játék biztosítsák ezt a jó érzést.
- A gyermekek ismerjék meg a siker örömét, függetlenül attól, hogy milyen képességekkel rendelkeznek.
- A tanulók személyes érdeklődése és felelőssége kapjon kiemelt szerepet.

- A gyermek számára az élethelyzeti tapasztalatok fontosabbak, mint az ismeretanyag, a formális ismeretszerzés helyébe a tevékenység-központú tanulás kerüljön.
- Legyen lehetőség arra, hogy a gyerekek érdeklődésüknek megfelelően szülőktől, vagy más forrásokból is ismereteket szerezzenek.
- A projektek mindig tartalmazzanak választási lehetőségeket, egyéni ütemet, önállóságot, kreatív megoldási lehetőséget a gyermekeknek, így sajátos differenciálást is elérhetünk általa.
- Az együttes tevékenység, a kooperálás lehetősége a gyermek szociális kompetenciáiban jelentős fejlődést eredményezhet (elfogadja a másik segítségét, ő maga is képes segíteni, fejlődik empátiája, toleranciája, önismerete, szociális technikákat tanulhat). A hagyományos iskolai tanulás individualizmusával szemben a projekt közösségfejlesztő hatású.
- A megismerési folyamat az élet természetes komplexitásához igazodik, környezet adekvát. Jó lehetőséget kínál az egészséges (holisztikus) megismerés számára. A projektoktatás fejleszti a divergens gondolkodást.
- A projekt a közvetlen, természetes megismerés módszereinek használatát és technikáinak elsajátítását preferálja.
- A projektoktatás élménypedagógiai szemléletet kíván.
- A pedagógus szerepe is megváltozik, segítő, facilitátor szerepet kell vállalnia, indirekt irányítást alkalmaznia.

2.2. Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladataink:

Az erkölcsi nevelés

Célok, feladatok:

- az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása
- pozitív példaadással a humán értékek közvetítése és a személyiségjegyek közé való beépítése
- normakövető magatartás
- kötelességtudat, felelősségérzet kialakítása
- tudatosság a tanulásban és a viselkedésben
- egymás tisztelete és megbecsülése
- kötelességérzet a munkában és a magatartásban
- becsületesség a mindennapi helytállásban és egymással szemben
- odaadás és hűség az iskoláért, a szűkebb régióért, valamint hazánkért
- a másság elfogadása neme, faji hovatartozása, bőrszíne, nemzetisége, nemzeti vagy etnikai kisebbséghez való tartozása, anyanyelve, fogyatékosága, egészségi állapota,
- vallási vagy világnézeti meggyőződése, politikai vagy más véleménye, családi állapota, anyasága (terhessége) vagy apasága, szexuális irányultsága, nemi identitása, életkora, társadalmi származása, vagyoni helyzete, egyéb helyzete, tulajdonsága vagy jellemzője tekintetében

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Célok, feladatok:

- a szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése
- a nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete,
- ápolása, megbecsülése
- a hazaszeretet érzésének felébresztése

- ismerjen magyar történelmi személyiségeket, feltalálókat, tudósokat, művészeket,
- sportolókat, tudatosuljon benne munkásságuk (egyetemes) jelentősége
- ismerje a magyar származású Nobel-díjasokat, munkásságukat
- legyen tisztában nemzeti ünnepeink jelentőségével
- ismerje a népi hagyományokon alapuló ünnepeket
- ismerje lakóhelye és iskolája helytörténetének, kulturális és természeti örökségének főbb értékeit
- tájegységekhez kötve is ismerjen hungarikumokat
- ismerje az egyetemes emberi örökség megőrzésén munkálkodó nemzetközi összefogás jelentőségét

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

Célok, feladatok:

- az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismerése
- az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt
- igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre
- értse az egyén felelősségét a közösség fenntartásában és a normakövetésben
- ismerje a normaszegések társadalmi jelentőségét
- gyakorolja jogait és kötelességeit szűkebb környezetében
- ismerje és tisztelje szűkebb közösségei tagjait
- törekedjen a jó együttműködésre az együttélésben
- legyen tisztában a civil társadalmi aktivitás értékével, jelentőségével

Önismeret és a társas kapcsolati kultúra fejlesztése

Célok, feladatok:

- az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése
- a kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása
- az önismeret, problémamegoldó képesség fejlesztése
- ismerje saját értékeit, erőforrásait, adottságait, ezek fejlesztési lehetőségeit
- rendelkezzen a visszajelzés kérésének és elfogadásának képességével
- az érzések kifejezésének kialakítása, fejlesztése
- a reális önértékelés, önbecsülés, önbizalom képességének a kialakítása
- rendelkezzen a harmonikus (társas) kapcsolatok kialakításához megfelelő ismeretekkel, készségekkel, empátiával
- értse az egyén felelősségét a közösség fenntartásában és a normakövetésben

A családi életre nevelés

Célok, feladatok:

- tudatosan készüljön a felelősségteljes párkapcsolatra
- legyen képes önálló életvitelét, önmaga ellátását megszervezni
- legyen képes szükségletei rangsorolására, takarékoskodásra
- ismerje a családtervezési módszereket, ezek előnyeit és kockázatait
- tudja, hová fordulhat krízishelyzetekben
- értse a családnak a társadalomban betöltött szerepét, a családtagok felelősségét a család egységének megtartásában

- tudja, hogy milyen mintákat örökölték a családból, ezeket tudja elfogadni illetve kritikusán értékeln
  - ismerje a jelenlegi családi kapcsolatokból adódó feszültségkezelési módszereket
  - tisztelje a különböző generációk tagjait
- képes legyen később a családi életre, ismerje a családot működtető dinamikákat

A testi és lelki egészségre nevelés

Célok, feladatok:

- a tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése
- egészséges, edzett személyiség kialakítása
- az egészséges életmód iránti igény kialakítása
- válják igényévé környezetének tisztán tartása és a személyes higiéné
- egyénileg s csapatban is legyenek képesek a személyek dolgozni
- legyen képes egészséges étrend összeállítására, ismeri az elhízás és a krónikus soványság, a fogyókúrás kockázatait
- képes stresszoldó módszereket alkalmazni, választani
- az önismeret, problémamegoldó képesség fejlesztése
- a reális önértékelés, önbecsülés, önbizalom képességének a kialakítása
- ismeri az egészségre káros, szennyezőanyagok kialakulásához vezető élvezeti szerek használatának kockázatait, tudatosan tartózkodik ezektől
- egészségtudatos életmód, a dohányzás kerülése
- ismerje az egészségkárosító tényezőket, azok hatását, elkerülésük módját
- ismerje az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés módját, legyen képes tájékozódni a betegjogokról és az orvosválasztás lehetőségeiről
- legyen tisztában a védőoltások szerepével

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

Célok, feladatok:

- érezze kötelességének a segítségnyújtást
- tudjon felelősséget vállalni másokért (társaiért, a környezetében élő rászorultakért)
- ismerje fel, hogy a beteg, sérült, fogyatékkal élő embereken kötelessége segíteni
- legyen tisztában az önkéntesség értékével, jelentőségével, formáival

Fenntarthatóság, környezettudatosság

Célok, feladatok:

- értse a fenntarthatóság, illetve a fenntartható fejlődés különbözőségeit
- értse, hogyan függ össze a fenntarthatóság három vetülete (a gazdaságossági, a környezeti és a szociális fenntarthatóság) a globális problémákkal
- értse a globális problémák és az egyéni életvitel közötti összefüggéseket, ennek érdekében az iskola szelektív hulladékgyűjtést valósít meg és folyamatosan ellenőrzi a tárgyi környezet kialakítását
- legyen képes a fenntarthatósággal kapcsolatban információkat keresni és értelmezni
- ismerje szülőföldje értékeit

Pályaorientáció, pályaismeret

Célok, feladatok:

- tudatosuljon a tanulóban, hogy élete során többször pályamódosításra kerülhet sor, ezért is van jelentősége a folyamatos tanulásnak, önképzésnek
- reális ismeretekkel rendelkezzen saját képességeiről szakmájával, hivatásával összefüggésben
- legyen tisztában azzal, milyen személyes tulajdonságokkal, ismeretekkel, gyakorlatokkal és képességekkel rendelkezik
- váljanak képessé életpályájuk megtervezésére, a tanuláshoz szükséges eszközök, utak megtalálására
- legyen képes önéletrajzot készíteni, tudásáról, képességeiről meggyőzni másokat
- megismerjék a munkaerőpiacot
- erősödjön az igény a színvonalas, korszerű szaktudás, munkakultúra megszerzésére, az egész életen át tartó tanulás, önfejlesztés jelentőségének felismerésére
- legyenek tisztában a munkavállalói, a munkaadói szerepekkel, a szerepből adódó felelősséggel és kötelezettségekkel
- legyenek képesek tájékozódni a munka világában, a munkavégzés feltételeiről, szabályairól, állásokról, ismerjenek tájékoztató és segítő forrásokat, intézményeket
- az osztályfőnökök feladata a tanulmányait befejező diákjai számára a pályakövetés, az osztályfőnökök által biztosított adatok alapján az igazgató biztosítja azok nyilvánosságát a különös közzétételi listában

Gazdasági és pénzügyi nevelés

Célok, feladatok:

- értse meg a társadalom működését átszövő gazdasági folyamatokat, azok hatásait saját életükre
- tanulják meg kezelni azokat a gazdasági, pénzügyi helyzeteket, amelyek befolyásolják életüket
- váljanak tudatos fogyasztókká, képesek legyenek döntéseik előtti mérlegelésre, ismerjék fel a döntéseikkel járó kockázatokat
- ismerje meg a vállalkozások működését, ezek gazdasági jelentőségét
- kezdeményezőkézség és vállalkozói kompetencia fejlesztése
- értse meg és lássa át az innováció széles körű fogalmát, fontosságát
- legyen képes a kreatív, innovatív gondolkodásra
- rendelkezzen ismeretekkel az euro övezetről, a valutaforgalomról, a tőzsdeindexről, a GDP-ről és ezek hatásairól az ő személyes életében
- legyen képes információkat keresni és értelmezni különböző egyéni pénzügyi döntésekkel (pl. befektetések, hitelek) kapcsolatban
- rendelkezzen kellő ismerettel ahhoz, hogy számlát nyisson, és azt használja

Médiatudatosságra nevelés

Célok, feladatok:

- tudatosan válasszon a tanulását, művelődését és szórakozását segítő médiumok között
- legyen képes a média által alkalmazott figyelemfelkeltő eszközöket, képi és hangzó kifejezőeszközöket értelmezni, médiatartalmakat használni
- ismerje az elektronikus világ etikettjét, meggondoltan kezelje saját adatait
- legyen képes megkülönböztetni a valódi információkat és az álhíreket, és ezáltal csökkenteni tudja a média manipulációs hatásait
- tudjon különbséget tenni a média által közvetített valódi és ál-értékek között
- ne váljon függővé a közösségi hálótól, ismerje és tudja elkerülni ezek veszélyeit

- egyre biztosabban el tudja igazolni az információk özönében, tudja kiválasztani a számára fontosakat

A tanulás tanítása

Célok, feladatok:

- tanuljon meg jegyzetelni
- legyen képes önálló tanulásra
- legyen képes a különböző információkat különböző formában feldolgozni és rendszerezni
- a tanulás folyamatában gyakorolja a szóbeli, az írásbeli és a képi kifejezés különböző formáit
- legyen képes a digitális világban rendelkezésre álló eszközöket információszerzésre, tanulási célra felhasználni
- ismerje a digitális tanulást segítő eszközöket, alkalmazásokat, ezeket tudja használni

Párbeszédkultúra

Célok, feladatok:

- képes legyen felismerni a kommunikációs problémákat, legyen tisztában ezek következményeivel
- ismerje fel, hogy a kommunikáció nem csak a közlés, hanem az összeköttetés eszköze is
- ismerje az erőszakmentes kommunikáció fogalmát, célját, sajátítsa el módszereit
- képes legyen az együttműködésre és ennek megfelelően kommunikálni
- tudjon megfelelően kommunikálni konfliktushelyzetben, ismerje a konfliktuskezelési stratégiákat
- ismerje fel a játszmákat, ezek kezelésének illetve elkerülésének lehetőségeit
- tudja megfelelő formában kifejezésre juttatni érzelmeit
- képes legyen az asszertív kommunikációra
- ismerje meg a helyes párkapcsolati kommunikáció elve

2.3. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az egészség megőrzése és megtartása alapvető emberi jogunk. A mai modern társadalomban az iskolák egészségnevelő, egészségfejlesztő szerepe megnőtt, feladata többretegűvé vált. Az oktató-nevelő munkán kívül számos más óvó-védő, érték közvetítő, személyiségformáló, szociális munkát is fel kell vállalnia. Az iskola a tanulók életkori sajátosságainak figyelembe vételével köteles olyan ismereteket nyújtani, amelyek alapján az egészséges életmód kritériumai megismerhetők, az emberi test fizikai és mentális tulajdonságai jó egyensúlyi állapotban tarthatók. Az iskola a mindennapi élet és munkarend szervezésével, az egészséges és harmonikus környezet biztosításával aktívan hozzájárul a tanulók egészségi állapotának fejlesztéséhez, az egészséges életmód követendő normáinak kialakításához.

Az egészségnevelés olyan változatos, kommunikációs formákat használó, tudatosan létrehozott tanulási lehetőségek összessége, amely az egészséggel kapcsolatos ismereteket, tudást és

életképességeket bővíti az egyén és a közösség egészségének előmozdítása érdekében” (WHO)
Az egészségnevelés feladatai:

Az emberek tudatos és felelősségteljes magatartásának kialakítására irányuló sokoldalú nevelőtevékenység. Tartalmazza az ismeretek átadását, az egészségi jártasságot, a készségek és szokások kialakítását. Mindezeket prevenciós szemlélettel interiorizálja az egyén. Az iskolai egészségfejlesztés az iskola egész életébe, mindennapjaiba beépülő tevékenység, amely egyaránt irányul a pedagógusok és tanulók egészség ismereteinek bővítésére, korszerűsítésére, a fizikai és pszicho-szociális környezet egészségtámogató jellegének erősítésére, az oktatói-nevelői tevékenységben a személyközpontú megközelítésre a tanulók személyiségfejlesztése érdekében. Meg kell értetnünk növendékeinkkel, hogy a tartós egészségi, jólléti állapot nemcsak szabályozható, hanem fejleszthető is.

A fejlesztés az egyének és a társadalomnak közös érdeke, a megvalósítás viszont a személy felelőssége.

Egészségnevelési célok: fertőző betegségek megelőzése, szűrővizsgálatok fontosságának hangsúlyozása, a betegségek diagnosztikai módszereinek megismerése, egészségügyi ellátó rendszer megismerése, agresszió megelőzés, baleset megelőzés, betegségmegelőzés(kiemelten szívinfarktus, stroke, fertőző és daganatos betegségek) a betegségek tüneteinek felismerése, családi életre nevelés, családtervezés, dohányzás, alkoholfogyasztás-és kábítószer használat megelőzése, egészséges személyiségfejlődés elősegítése, egészséges táplálkozás bemutatása (pl. az iskolai büfé választéka). Egészségtudatos magatartásra való nevelés: elsősegélynyújtás, érzelmkifejezés és kezelése, fogyatékosok és hátrányos helyzetűek integrációja, iskolán belüli bántalmazás megelőzése, konfliktuskezelés, mindennapi testmozgás biztosítása, ön-és társismeret elősegítése, személyes krízishelyzetek, személyi-és környezeti higiénia.

Intézményünk az egészségnevelési célok hatékony elérése céljából az alábbi prioritásokat jelöli ki:

Személyes krízishelyzetek, reziliencia támogatása, konfliktus-és stressz kezelés, alkoholizmus megelőzése

Egészséges táplálkozás, szív-és érrendszeri betegségek, mozgás
Önismeret, személyiségfejlesztés, drog prevenció, egészségtudatosság

Kiemelt kapcsolatok

Család: jelentős szerepe van a családon belüli kommunikációnak és metakommunikációnak!
Erősítheti vagy gyengítheti a családi kapcsolatokat. (hitelesség)

Erősítő kapcsolatok: helyes életvezetési minták követése, a családi hagyományok őrzése, ápolása, a családi kapcsolat a szeretetre épülő, pozitív szülői minta, családban sajátíthatja el a gyermek a társas viselkedés szabályait, szocializációs hatás révén. A pozitív értékrendszer erősíti a személyiséget. Modellt nyújt a gyermekek számára és a család többi tagjai részére is. Prevenciós szemlélet követését, helyes egészségi magatartás kialakítását az egészséggel, betegséggel kapcsolatos családi szocializációs hatások határozzák meg.

Kortárs segítők alkalmazása

A serdülőkorú fiatalok számára a felnőttél (szülőnél, tanárnál) lényegesen hitelesebb a kortárs, aki éppen ezért sokkal jelentékenyebb véleményformáló hatással is van. Ezek a felismerések tükröződnek azokban a programokban, amelyek a kortárshatásokra építenek, és kiképzett kortárssegítők közvetítésével igyekeznek az egészségfejlesztés üzenetét a fiatalokhoz eljuttatni. Arra próbálják megtanítani a fiatalokat, hogy képessé váljanak nemet mondani. Kiváltképpen az ún. kényes témák területén sikeresek ezek a programok, ilyenek pl. a szexuális kultúra fejlesztése, az AIDS prevenció, a dohányzás-, alkoholfogyasztás-, kábítószer használat megelőzése, stb. Ezek a programok elsősorban a középiskolás-korú fiatalok körében kedveltek és hatékonyak. Intézményen belüli szakemberek

Kiemelt szerepe van az intézményen belüli erőforrások felhasználásának. Meghívott előadóként kérjük fel az abban a témában jártas, illetve felkészülő kollegákat. Tartsuk szem előtt a „senki sem lehet próféta saját hazájában elvét „Biztosra vehető, hogy hatékony és költségkímélő megoldási forma ennek a kapacitásnak a felhasználása. A beosztást a szakmai munkaközösség a következő tanévre, témára szólóan készítse el minden év május 31-ig.

Az egészségfejlesztés iskolai programja nem valósulhat meg a kompetenciák fejlesztése nélkül, az alábbi területeken határozzuk meg a kompetenciafejlesztéseket. Remélhetőleg az intézményünkben tartózkodás ideje alatt a diákjainknak segíteni tudunk abban, hogy személyiségük egészségesen fejlődjön, egészséges testi-lelki –szociális jólétet el tudják érni és meg tudják tartani.

Az egészségnevelési programunk évfolyamonként a téma felosztása és kivitelezése.

9. évfolyam

- Ajánlások előadásokra/ beszélgetésekre
- Stressz kezelése, reziliencia -
- Gyermek –felnőtt – kamasz, Ki vagyok ÉN? - Védőnő
- Egészséges életvezetés: napirend, egészséges életmód összetevői
- Káros szenvedélyek

Kapcsolódó téma ajánlatok osztályfőnöki órákra:

- Önismeret, mások elfogadása, beilleszkedés, párkapcsolatok, erőszakmentes kommunikáció
- Dohányzás kezdettől a függőségig, alkoholfogyasztás hatásai. kamaszkori ivászatok, Drogok fajtái és hatásai,
- Egészséges táplálkozás-okos tényér alkalmazás megismerése,
- Indulat-, konfliktuskezelési technikák, internet, telefonfüggőség, közösségi média használat veszélyei (kiemelten a pszichikai veszélyek)

10.évfolyam

- Ajánlások előadásokra/ beszélgetésekre
- Szeretet-szerelem, testi és lelki vonzalom
- Drogkarrier - mentálhigiénikus
- Egészségügyi ellátó rendszer megismerése
- a szűrővizsgálatok és védőoltások célját, lényegét, értékeli ezek szerepét a betegségek megelőzésében és a gyógyulásban;
- házi- és a szakorvosi ellátásról vannak ismeretei
- ismeri az orvoshoz fordulás módját,
- tisztában van a kórházi ellátás indokaival
- daganatos betegségek megelőzése, szűrővizsgálatok, önvizsgálatok jelentősége
- Kapcsolódó téma ajánlatok osztályfőnöki órákra:
- Szerelem, szexualitás, fogamzásgátlás lehetőségei, családtervezés, természetes fogamzásgátló módszerek, konfliktuskezelés, felelősségvállalás,
- önismeret,
- a droghasználó életminősége és kapcsolatai,
- elsősegélynyújtás elméletben és gyakorlatban

11.évfolyam

- Ajánlások előadásokra/ beszélgetésekre és előadók

- Tünetek, panaszok, betegségek - szakorvos egészségügyi szakoktató/szaktanár/ védőnő/ mentálhigiénikus
- Kiemelten: a szívinfartus, stroke, a daganatos betegségek és a fertőző betegségek tüneteinek, megismerése, megelőzésének ismerete
- Mozgás, mint „pozitív drog”. A dopping. A bűnözés jogi háttere, következményei, drogtörvény - rendőrkapitányság szakemberei

Kapcsolódó témaajánlatok osztályfőnöki órákra:

- Szexuális úton terjedő betegségek.
- Szexuálhigiéné, egészségtudatosság a szexualitásban, felelős magatartás előnyei
- Abortusz prevenció,
- AIDS
- Segítségkérés formái és módjai.
- Segítői hálózat ismertetése
- A ”függő ember” életkilátásai
- Mozgás teljesítménykényszer nélkül
- Az ideális testtömeg és megőrzésének lehetőségei
- Testképzavarok, anorexia és bulímia nervosa, ezek megelőzése, pozitív énkép, testkép
- Mesterséges készítmények és táplálék-kiegészítők hatása a szervezetre.

12. évfolyam

- Ajánlások előadásokra/ beszélgetésekre és előadók
- Családi életre nevelés, családtervezés - Védőnő
- Egészséges életvezetés - mentálhigiénikus, egészségügyi szakoktató/szaktanár/ védőnő
- Kapcsolódó témaajánlatok osztályfőnöki órákra:
- Egészséges életmód az egészséges utódokért.
- Csecsemőgondozás
- Felelős magatartás a szerelemben, társas kapcsolatokban, a családban.

Az egészségnevelés tartalmi területei

A. Szomatikus

- Higiénés nevelés: személyi és környezeti,
- Testnevelés: kondicionálás, állóképesség növelése,
- baleset megelőzés, elsősegélynyújtás,
- önvizsgálat, önszűrés,
- táplálkozás
- Betegségek megelőzése, egyszerűbb rendellenességek kiszűrése (pl:lúdtalp), pihenés, alvás, kikapcsolódás

B. Pszichohigiénés nevelés:

- egészséges életvezetés, napirend, hibás viselkedések megelőzése
- Családi életre való nevelés,
- stressz elhárítás,
- deviancia profilaxis, érzelmi nevelés (empátia, kommunikáció),
- agresszió prevenció,
- reziliencia támogatása,
- egészséges énkép, testkép

C. Szociálhigiéné:

- társas kapcsolatok pozitív kialakítása, kommunikációs zavarok feloldása szerepfeszültségek feloldása, társadalmi izoláció prevenciója,

- ön és társismeretre való nevelés , interperszonális rugalmasság elősegítése
- (pozitív én-attitűd, énkép, önkép) egészségtudatosság támogatása

Fertőző betegségek (járványok) megelőzésére vonatkozó feladatok:

Ismeretek átadása az alábbi témákban:

- járványfolyamat mozgató rugói
- fertőző forrás,
- fertőzések terjedése,
- fertőző betegségek tünetei, azok megelőzése
- kézmosás jelentősége, helyes zsebkendő használat
- felelős magatartás a járványok megelőzésével kapcsolatosan
- védőoltások

Ismeretek átadásának módjai:

- szakmai napokon
- osztályfőnöki órákon
- kézhigiéné világnapján
- iskola rádióban,
- faliújságon
- tv-láncon keresztül
- osztályfőnöki órákon,
- plakátokon,
- ismeretterjesztő linkek ajánlásával

Kézmosás jelentőségének ismerete:

Minden osztályban a helyes higiénés kézmosás/ fertőtlenítés lépései ki vannak függesztve
A tanulók figyelmét erre felhívni osztályfőnöki órán, illetve a fent említett módokon.

A népbetegségek ismerete, azok megelőzésének lehetőségei

A Szív Világnapja A Szív Világszövetsége (WHF) kezdeményezésére, 2000 óta a világon mindenütt egyszerre rendezik meg a Szívünk Napját. A Szív Világszövetség (World Heart Federation) 1998-ban alakult, az 1946-ban alapított Nemzetközi Kardiológiai Társaság (International Society of Cardiology) tagjaiból. A 2001-ben kiadott missziós nyilatkozat szerint, egy hosszabb és jobb minőségű élet eléréséhez segítik az embereket, a szívbetegségek és a stroke megelőzése és gondozása által, különös tekintettel a szegény és a közepes jövedelmű országokra. Az Egyesület a WHO-val szoros együttműködésben dolgozik. Legismertebb kezdeményezésük A SZÍV VILÁGNAPJA, amelyet 2000 óta tartanak meg, mindig szeptember hónap utolsó vasárnapján.

Részletek: <https://www.webbeteg.hu/esemeny/185>)

A diákok tájékoztatása a fórumon, tv-láncon, vagy a már említett módokon.

A cukorbetegség világnapján évek óta felhívjuk a figyelmet a betegség tüneteire, megelőzésére valamilyen módon. November 14. a cukorbetegség világnapja, valamilyen programmal készülünk. van lehetőség a vércukormérésre és a vérnyomásmérésre is. lehetőség van, Február 4. a daganatos betegségek világnapja. Intézményünk ebben a témában is nyújt tájékoztatást a diákoknak a fent említett módon, vagy külső előadók (bőrgyógyász, nőgyógyász stb.) bevonásával.

2.4. Közösségfejlesztéssel, a szakképző intézmény szereplőinek együtt-működésével kapcsolatos feladataink:

2.4.1. A közösségfejlesztés alapelvei:

- az egyén közösségi magatartása kialakuljon, a valahová tartozás élményét átélhesse;
- egyéni értékek felismerése;
- egyéni és kollektív felelősségvállalás, közös élményei a társakkal;
- véleményalkotó, véleménynyilvánító képesség fejlődése,
- a közösség etikai értékrend elfogadása,
- legyenek nyitottak a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások, a máság elfogadása iránt;
- harmonikus emberi kapcsolatokat tudjon létrehozni, ápolni, a társas együttélés szabályainak megismerése,
- az egyén képes legyen összeegyeztetni egyéni érdekeit a közösségi érdekekkel;
- egymás segítése a tanulásban, az egyéni és beilleszkedési problémákban;
- a mindennapi élet kulturális értékrendjének következetes gyakorlata (ízlés, beszédmód fejlesztése, a kommunikáció szabályainak betartása, a tisztesség, a becsület erkölcsi értékeinek megismerése és gyakorlati érvényesítése);
- harmonikus kapcsolat kialakítása a természeti környezettel, a környezeti értékek megőrzése,
- ismerjék kulturális örökségünk jellemző vonásait, nemzeti kultúránk értékeit,
- a közösséghez való kötődés erősítése a tanulók tevékenysége által,
- tanulók közötti kommunikáció, vitakultúra fejlesztése.
- tudatosan, hatékonyan, kulturáltan, a törvényi szabályozás betartása mellett tudja használni a közösségi média platformjait

2.4.2. A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink:

1. A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása.

Feladat: Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelési fejlesztése.

2. A tanulók életkori fejlettségének, kulturális, társadalmi jellemzőinek figyelembevétele, a tanulóközösségek fejlesztése.

Feladat: A tanulói közösségek irányításánál az oktatóknak alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz.

3. Az önkormányzás képességének kialakítása.

Feladat: A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani közösségekben, hogy nevelői, oktatói segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

4. A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.

Feladat: A tanulói közösségeket irányító oktatók, legfontosabb feladata a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.

5. A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.

Feladat: A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

6. Értékközvetítő tevékenység

Feladat: a tanulói közösségekkel való együttműködés a nyitottság és más kultúrák elfogadására való nevelés érdekében; a konfliktusok megelőzése, hatékony kezelése, közös szabályok megfogalmazásával, következetes értékeléssel.

2.4.3. A közösségfejlesztés területei:

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt az oktatók és a tanuló közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül.

Az iskola által nyújtott valamennyi szolgáltatás a testi és szellemi kultúra fejlesztését szolgálja, egyúttal minden tevékenység fontos színtere a közösségi nevelésnek, a tanulók spontán vagy szervezett csoportjai iskolai közösséggé formálódásának is.

Közösségi szolgálat

Közösségi szolgálat: szociális, környezetvédelmi, a tanuló helyi közösségének javát szolgáló, szervezett keretek között folytatott, anyagi érdektől független, egyéni vagy csoportos tevékenység és annak pedagógiai feldolgozása.

A közösségi szolgálat megszervezése az intézmény feladata.

Az intézmény vezetőjének felelőssége a tanuló választása alapján az iskolai közösségi szolgálat megszervezése állami, önkormányzati, civil, nonprofit szervezetnél, illetve a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló törvény hatálya alá tartozó szervezetnél, középiskola magánszeméllyel kötött megállapodása alapján magánszeméllynél vagy saját intézményben.

Közösségi szolgálattal összefüggő egyéni vagy csoportos tevékenységet.

A közösségi szolgálat keretei között:

- egészségügyi,
- szociális és karitatív,
- oktatási,
- kulturális és közösségi,
- környezet- és természetvédelmi,
- katasztrófavédelmi,
- rendvédelmi szerveknél bűn- és balesetmegelőzési területen folytatható tevékenység.

Kötelezően mentort kell biztosítani a következő intézményekben:

- egészségügyi,
- rendvédelmi szerveknél bűn- és balesetmegelőzési területen

Szükség szerint mentort kell biztosítani

- szociális és karitatív területen

A közösségi szolgálat az intézményben meghatározott munkaköri feladatok ellátására nem irányulhat.

A szolgálat megszervezésére az intézmény igazgatója jelöli azt az oktatót, aki felelőse lesz a program lebonyolításának, együttműködő partnerek felkutatásának (továbbiakban: Koordinátor). A koordinátor munkája a tantárgyfelosztásban tervezendő. A közösségi szolgálattal az

adott tanuló esetében koordináló oktató az ötven órán belül - szükség szerint a mentorral közösen - legfeljebb öt órás felkészítő, majd legfeljebb öt órás záró foglalkozást tart.

A munkáját segítik az osztályfőnökök, és szükség szerint bevonható további oktató is. A megbízott oktató munkaköri kötelezettsége a feladat ellátása.

A tanuló az iskolai koordinátornak önállóan is javasolhat partner intézményt. A tanuló egy tanévben maximum 3 tevékenységet választhat.

A közösségi szolgálat a tanulók lakókörnyezetében, vagy az iskola székhelyén, feladat- ellátási helyén, de legfeljebb 30 kilométeres körzeten belül szervezhető meg.

2.4.4. A közösségi szolgálat teljesítése:

A tanuló a szülő által aláírt jelentkezési lap kitöltésével kezdheti meg a közösségi szolgálatot. Egy tanítási napon legkevesebb 1- legfeljebb 3 óra teljesíthető, tanítási napokon kívül legkevesebb 1- legfeljebb 5 óra teljesíthető.

A közösségi szolgálat teljesítése körében egy órán hatvan perc közösségi szolgálati idő értenődő azzal, hogy a helyszínre utazás és a helyszínről hazautazás ideje nem számítható be a teljesítésbe.

A tanuló csak karitatív tevékenységet (adománygyűjtést nem) folytathat.

A közösségi szolgálatról a résztvevő köteles az iskola által rendszeresített naplót vezetni, amelyben rögzíti, hogy mikor, hol, milyen időkeretben és milyen tevékenységet folytatott.

Az érettségi bizonyítvány kiadásához szükséges 50 óra közösségi szolgálatot 9-11. évfolyamon arányosan elosztva szorgalmi időben, illetve iskolai szünetek alkalmával lehet teljesíteni.

A közösségi szolgálat teljesítése nem jelent igazolt hiányzást a tanítási órák alól. Indokolt esetben a szülő írásbeli kérésére a szolgálat teljesítése rövidebb idő alatt, illetve 12. évfolyamon is teljesíthető.

A technikumban és gimnáziumban az érettségi vizsgák megkezdésének feltétele legalább ötven óra közösségi szolgálat elvégzésének igazolása, kivéve:

a) a felnőttoktatásban esti munkarendben részt vevő tanulókat

b) azon sajátos nevelési igényű tanulókat, akiket a szakértői bizottság javaslata alapján a közösségi szolgálat alól az igazgató határozatban mentesített.

A közösségi szolgálat adminisztrálása:

A tanulóknak közösségi szolgálati jelentkezési lapot kell kitöltenie, amely tartalmazza a közösségi szolgálatra való jelentkezés tényét, a megvalósítás tervezett helyét és idejét, valamint a kiskorú tanuló törvényes képviselőjének egyetértő nyilatkozatát.

Az iskolai koordinátornak számon kell tartania, hogy éppen melyik diák, hol, milyen tevékenységet végez.

A közösségi szolgálat teljesítését folyamatosan vezetni kell a tanuló tanulmányi előmenetelének rögzítésére szolgáló iskolai dokumentumokban, az elektronikus naplóban- KRÉTA rendszerben, és a bizonyítványban, törzslapban. A naplóban és a törzslapon a kijelölt oktatóknak dokumentálnia kell a közösségi szolgálat teljesítését.

Az iskola abban az esetben igazolást állít ki két példányban a közösségi szolgálat teljesítéséről, ha a tanuló valamilyen okból intézményt vált, vagy másik intézményben érettségizik. Az igazolás arról szól, hogy az intézményváltásig a tanuló hány órát teljesített. Egy példány a tanulóé egy példány az iskolánál marad.

Az ötven óra szolgálat elvégzése a bizonyítványban (külön záradékkal) rögzítésre kerül.

A közösségi szolgálat dokumentumainak (együttműködési megállapodás, jelentkezési lap, napló, igazolások másolata) irattárba helyezéséért (minden tanév végén, osztályonkénti bontásban) a koordinátor a felelős.

Az együttműködés tartalma:

- a megállapodást aláíró felek adatai és a vállalt kötelezettségek,
- a foglalkoztatás időtartama,
- a végzett tevékenységek,
- a mentor neve és feladatköre.

2.5. Foglalkozások típusai az intézményben:

- kötelező és szabadon választott foglalkozás - tanóra
- egyéb foglalkozás mely lehet
  - egyéni vagy csoportos
  - pedagógiai vagy szakmai tartalmú – (meghatározása a szakmai programban lehetséges)

Tanórai feladat

- A tanórákon, osztályfőnöki órákon osztályközösség formálódik, melyben közös érdek, közös cél, közös értékrend tartja össze a tanulókat. A tanuló idejének legnagyobb részét az osztályközösségben tölti, ezért meghatározó annak légköre, szellemisége, hatása a tanulók egymás között kialakuló kapcsolatrendszerére. A közösség irányításában, alakításában meghatározó az osztályfőnök szerepe. Különösen fontos a szerepe a problémák felismerésében és azok kezelésében.

Tanórán kívüli foglalkozások

- Hagyományőrző tevékenységek:
  - A tanulók bekapcsolódnak környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába.
  - Fontos feladat az intézmény hagyományainak ápolása iskolai megemlékezésekkel, a hagyományokhoz kötődő, a tanulóközösség számára szervezett programokkal, vetélkedőkkel, pályázatokkal.

- Diákönkormányzat:

A tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviselőjére, a tanórán kívüli és szabadidős tevékenységek segítésére az iskolában diákönkormányzat működik. Működésüket elfogadott szervezeti és működési szabályzat alapján végzik. A diákönkormányzat munkáját a diákmozgalmat segítő oktató támogatja.

A diákönkormányzat és iskola kapcsolattartásának kiemelt fóruma a diákközgyűlés, ahol

- az intézmény igazgatója tájékoztatást nyújt az iskolai élet egészéről a tanulói jogok helyzetéről és érvényesüléséről, az iskolai házirend megvalósulásának tapasztalatairól;
- a tanulók véleménynyilvánításuknak szervezett formában tesznek eleget. A diákönkormányzat működéséhez szükséges feltételeket (helyiségek, berendezések használata, stb.) az intézmény lehetőségei szerint biztosítja.

- Diákkör:

Az iskolában a tanulók igényeinek, érdeklődésének kielégítésére diákkörök működnek. A diákkör lehet szakkör, önképzőkör, énekkar, művészeti csoport, sportkör stb.

- Iskolai könyvtár:

Iskolai könyvtár a tanulók és az iskola dolgozóinak egyéni tanulását, önképzését szolgálja. A könyvtári foglalkozásra lehetőség van tanórán és tanórán kívül is.

- Tehetség gondozás és felzárkóztató foglalkozások:

- tehetség kibontakoztatására és felzárkóztatásra legalább heti egy foglalkozást kell biztosítani.

- az intézmény a tanuló szociális helyzetéből és fejlettségéből eredő hátrányának ellensúlyozása céljából képességkibontakoztató felkészítést vagy integrációs felkészítést szervez,

amelynek keretei között a tanuló egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatása, fejlődésének elősegítése, a tanuló tanulási, továbbtanulási esélyének kiegyenlítése folyik.

A képességkibontakoztató felkészítés keretében – a tanuló egyedi helyzetéhez igazodva – az intézmény biztosítja:

- a személyiségfejlesztéssel, közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat,
- a tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztését segítő programot,
- a szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységet.
- a kétszintű érettségire felkészülést az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tehetséggondozó foglalkozásokat

- **Tanulmányi kirándulás:**

A szűkebb és tágabb környezet történelmi, kulturális és vallási emlékeinek feltárására és a tantervi követelmények teljesülésére az iskola oktatói az osztályok számára évente egy alkalommal tanulmányi kirándulást szerveznek.

- **Osztálykirándulás:**

Az osztálykirándulások a közösségfejlesztését, építését, tanulók kikapcsolódását, szórakozását elősegítő, egymás megismerését célzó iskolán kívüli önkéntes csoportos összejövetel, amelyet a tanulók szabadidejében kell szervezni. Az osztálykiránduláson való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

- **Erdei iskola:**

A nevelési és a tantervi követelmények teljesítését segítik a táborszerű módon, az iskola falain kívül szervezett, több napon keresztül tartó erdei iskolai foglalkozások, melyeken főleg egy-egy tantárgyi téma feldolgozása történik. Az erdei iskolai foglalkozásokon való részvétel önkéntes.

- **Versenyek, vetélkedők:**

A tehetséges tanulók további fejlődését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti, stb.) versenyek, vetélkedők, amelyeken a tanulók szakoktatóinak ajánlásával és felkészítésével vehetnek részt.

- **Szabadidős foglalkozások:**

A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a oktatói testület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez: színház- és múzeumlátogatások, klubdelutánok, vetélkedők, táncos rendezvények, jótékonyági akciók felkarolása, a környezetvédelemhez és az egészséges életmódhoz kapcsolódó világnapokról történő megemlékezés stb. A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. A tanulók tanórán kívüli tevékenységének koordinálásában szabadidő-szervező munkatárs nyújt segítséget.

- **Testvériskolai, egyéb partneri kapcsolatok:**

Folyamatos kapcsolatot ápolunk az „Édes anyanyelvünk” verseny határon túli rendezőivel: Erdély, Felvidék, Kárpátalja, Vajdaság magyar tanítási nyelvű középiskoláival.

- **Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás:**

Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. Az e foglalkozásokon való részvétel – ha az költségekkel is jár – önkéntes. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük, vagy alapítványi támogatásból segíthetők a szociálisan rászorulóknak.

- Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata:
Az iskolának az új információs környezetben eligazodó, tudatosan használó és azt kritikai módon használó fiatalokat kell nevelnie. A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (pl. sportlétesítmények, számítógép stb.) a tanulók tanári felügyelet mellett – egyénileg vagy csoportosan – használják.
- Hit- és vallásoktatás:
A tanulóknak nyitottaknak, megértőknek kell lenniük a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások, a másság iránt. Az iskolában a területileg illetékes, bejegyzett egyházak hit- és vallásoktatást szervezhetnek. A hit-és vallásoktatáson való részvétel a tanulók számára önkéntes. Az iskola a foglalkozásokhoz tantermet biztosít az intézmény órarendjéhez igazodva. A tanulók hit- és vallásoktatását az egyház által kijelölt hitoktató végzi.

2.6. Projektoktatás rendje, lehetőségei, szervezeti keretei

Intézményünkben projekt oktatást támogató 7 fős munkacsoport működik. A munkacsoport tervező-szervező összefogja a különböző munkaközösségek és ágazatban oktató kollégák munkáját az igazgató vezetésével.

A projekt oktatás szervezeti keretei

A közismereti tantárgyak keretein belül 3 nagy projektet terveznek egy tanévre.

A szakmai projekteket projekt napokon valósítjuk meg, amit évfolyamra vonatkozóan határozunk meg.

Havonta 9-10 évfolyamon 1 nap, 11-12. évfolyamokon 2 nap.

Az igazgató biztosítja a projekt oktatás órarendi kereteit a szakmai oktatásban szakmai órák egy napra történő csoportosításával.

Az egészségügyi munkacsoport projekthetet tart februárban Kossuth Zsuzsanna születési évfordulójához kapcsolódóan.

A projektek időrendje, tartalma (projekt cím), felelősök külön táblázat szerint egy drive-on, amihez minden oktató hozzáférést kap, a munkaközösségvezetők szerkeszthetik.

A projektek tartalmát, címét, ráfordított óraszámokat és az eszközigényt a munkaközösségek készítik el (projektterv).

Elvárások a kollégák/oktatók felé

- ✓ együttműködés a munkaközösség tagjaival, a projekt támogató csoporttal
- ✓ aktívan vegyenek részt a projektek tervezésében, levezetésében, értékelésében és a krétában történő adminisztrációjában
- ✓ a projekt felelős az oktatókkal történt egyeztetés alapján koordinálja az értékelést

A projektek értékelése

- ✓ az értékelés nem csak érdemjeggyel, hanem szövegesen vagy százalékosan is végezhető
- ✓ a kréta felületén választja ki az értékelés módját
- ✓ az „értékelés támaja” lehetőség alatt kiválasztja a szöveges értékelést, a fülre kattintva diákonként beírhatja a kívánt szöveges értékelést
- ✓ a százalékos értékelés fülre kattintva a százalékot írhatja be

- ✓ a témától/ a projekt természetétől/idejétől függően célszerű az oktatóknak meghatározni az értékelés módját
- ✓ az értékelés módja lehet: 1-5 ig érdemjeggyel, vagy szövegesen: pl: „megfelelt” „nem felelt meg” „jól megfelelt” „szép munka” „nem működött együtt” stb vagy százalékosan pl: 90%

Projekt oktatás felnőttek esetében

„Vegyes tanulás” - blended-learning és az e- learning lehetőségeit is használjuk a projektoktatás alkalmazása során.

Digitálisan egyes témákhoz kapcsolódóan tananyagokat is biztosítjuk. Ehhez a képzésben résztvevők részére, digitálisan projektfeladatokat adunk (ppt készítése, ápolási terv/utazási terv/kalkuláció/ útvonal tervezés/ betegoktatási anyagok készítése/ dokumentációk vezetése stb)

Ezeknek a feladatoknak a megoldása –digitális támogatás mellett/digitális instrukciók alapján/ vagy szóbeli instrukciók alapján / vagy önállóan vagy csoportosan/ párban végezhető az oktató által megadott határidőre. Mindezek a projekt feladatok hozzájárulnak az ágazati és szakmai vizsgákon kötelezően bemutatott portfólió elkészítéséhez, és vagy a projektfeladat sikeréhez ezáltal az eredményes vizsgákhoz.

Ezekhez alkalmazott digitális felületek:

KRÉTA/ TEAMS/ JEAMBORD/WORDWALL/learning apps /Redmenta

A projekt oktatás alapelvei

„A projektpedagógiával foglalkozó szakértők a projektoktatás 11 kritériumát sorolták fel. Ezek a következők:

1) A kiindulópont a tanulók problémafelvető kérdése legyen, a projekt tervezése közösen történjen.

A tanulókat már a projekt témájának kiválasztásakor és a projekt megtervezésekor aktívan be kell vonni a projektfolyamatba. Ha olyan témát választunk, amely nemcsak a tanmenethez kapcsolódik, hanem a tanulóinkat is érdekli, sokkal lelkesebben és hatékonyabban fognak bekapcsolódni a projekt megvalósításának további lépéseibe.

2) A projekt megoldása a tevékenységen keresztül kapcsolódjon a valóságos helyzetekhez. A projekt legfontosabb jellemzője, hogy a tanulók aktívan vesznek részt a projektben megvalósuló tanulási folyamatban, azt ők is tevékenyen alakítják.

3) Tegye lehetővé az egyéni munkát. A projektben a tanulók akár több feladaton is önállóan dolgoznak. Az önálló munka során megtanulnak felelősséget vállalni saját munkájukért – elsősorban társaik előtt. Ráadásul az önállóan elvégzett feladatok minősége és azok határideje jelentősen befolyásol(hat)ja a többi csoporttag tevékenységét és feladataik teljesítését.

4) Tegye lehetővé a csoportos munkát. A csoportmunka során a tanulók elsajátítják az együttműködés alapvető sajátosságait, megtanulják a csoporton belüli szerepek kiosztását és a csoport tagjai által elvégzett munka konstruktív értékelését.

5) A projekt kidolgozása összefüggő és hosszabb időtartamra nyúljon el. A projekt szétéri a hagyományos 45

perces tanórai kereteket. Úgy tud hatékonyan megvalósulni, ha a tanulók folyamatosan, megszakítás nélkül dolgozhatnak a projektfeladaton, és ennek eredményeként esetleg megélik a flow élményét is.

6) A projekt célja az iskolán kívüli helyzet megismerésére vagy megváltoztatására vonatkozzon. Noha pedagógiai projektről beszélünk, fontos, hogy a projekt túlmutasson az iskolai kereteken, és a tanulóknak olyan feladatokat kelljen megoldaniuk, amelyek lehetőséget biztosítanak az iskolán túli, a valós élethelyzetek megismerésére, valamint a szakmai elméleti tudás kiterjesztésére a gyakorlatra. Ez a szakképzésben meglehetősen könnyen megvalósítható, különösen a duális partnerrel együttműködve.

7) Interdiszciplinaritás jellemezze. A pedagógiai projektek lehetőséget adnak arra, hogy több tudományterületet is bekapcsoljunk. Olyan komplex feladatokat, tevékenységeket kell beépíteni a projektbe, amelyek elvégzése során a tanulók több tudományterülethez (ha úgy tetszik, több tantárgyhoz) kapcsolódóan oldjanak meg részfeladatokat.

8) A pedagógusok és a tanulók egyenrangú, ám különböző kompetenciákkal rendelkező partnerekként dolgozzanak együtt. A projekt során – a téma kiválasztásától a produktum bemutatásáig – megszűnik a hagyományos értelemben vett tanári és tanuló szerep. A tanár már nem a tudás aktív átadója, a tanuló pedig nem a tudás passzív befogadója. A tanulók is aktívan alakítják a projektet és valósítják meg a projektben eltervezett tevékenységeket.

9) A tanulók önállóan döntenek, és felelősek saját döntéseikért. A tanulók az egyéni, különösen pedig a csoportmunka során önálló döntéseket hoznak a projekt megvalósításával kapcsolatban (feladatok felosztása, határidők megbeszélése, feladatok megoldásának módja stb.), amely döntések jelentős hatással bírnak a megvalósítási folyamatra és a projekt produktumára is.

10) A pedagógus vonuljon vissza stimuláló, szervező, tanácsadó, ún. facilitáló funkcióba. A tanár megszűnik a tanulási folyamat központi figurája lenni, már nem ő lesz a tudás egyedüli és kizárólagos forrása. A tanulók sok más forrást használhatnak, ideértve a társaktól való tanulást is. A tanár facilitátor lesz, aki folyamatosan monitorozza a tanulók tevékenységét: figyel, javasol, ha kell, motivál – de nem ő határozza meg a tanulók munkáját. A projekt megvalósítása során a tanár felvehet mentori szerepet is, a tanulók pedig a mentorált szerepkörébe bújnak.

11) A tanulók között erős és kommunikáción alapuló kapcsolat legyen. Mivel a projekt során a különböző képességű és különböző kompetenciákkal rendelkező tanulók többnyire csoportban dolgoznak, a sikeres megvalósításhoz elengedhetetlen a tanulók közötti aktív és hatékony kommunikáció és együttműködés. (M. Nádasi, 2010)

M. Nádasi Mária felsorolásából kimaradt, de a fenti 11 pont alapján célszerű megemlíteni egy 12. pontot is:

12) A projekt témájától függetlenül a tanulóknak fejlődnek a kulcskompetenciái. Függetlenül attól, hogy mi a projekt témája, a tanulóknak fejlődik több kulcskompetenciája is. A nyolc kulcskompetencia közül szinte valamennyi projektben fejlődik a tanulók anyanyelvi kommunikációja (idegen nyelvű projekt esetén az idegen nyelvi kommunikáció) és a digitális kompetenciája. Mivel a tanulási folyamat nem a hagyományos módon zajlik, fejlődnek a tanulók tanulási képességei is. A projektekre jellemző csoportmunka és interaktivitás nagymértékben fejleszti a tanulók szociális kompetenciáit. A projekt megvalósításához szükséges ötletek,

kezdemenyvezőkészség, tervezési képesség pedig jelentősen fejleszti a vállalkozói kompetenciát.

A fenti sajátosságok alapján a projektoktatást a következő módon lehet definiálni: „valamely komplex téma olyan feldolgozása, amely során a téma meghatározása, a munkamenet megtervezése és megszervezése, a témával való foglalkozás, a munka eredményeinek létrehozása és bemutatása a gyerekek valódi (egyéni, páros, csoportos) önálló tevékenységén alapul. A pedagógus feladata a gyerekek önállóságának helyt adni, ezt az önállóságot facilitátorként, szupervizorként, tanácsadóként segíteni.” (M. Nádasi, 2010:12)

Egy komolyabb iskolai projekt megvalósításába azonban csak úgy érdemes belevágni, ha megvan hozzá az intézményben a támogató légkör – amely jelentős mértékben függ az iskolavezetés hozzáállásától. Ezért a projekt valamennyi szakaszában rendkívül fontos az iskolavezetés jelenléte és támogatása.

A pedagógiai projekt fő szakaszai

- 1) Inkubációs szakasz: a projekt gondolatának értékelése
- 2) Projekt indítása
  - 2.1) Projekt definiálása
  - 2.2) Projekt megtervezése
- 3) Projekt végrehajtása
- 4) Projekt lezárása
  - 4.1) Prezentáció, produktum bemutatása
  - 4.2) Projekt értékelése”

Forrás: *(GYAKORLAT TESZI A MESTERT a projektoktatás kézikönyve, 11-13.o., Tempus Közalapítvány, 2022, Palencsárné Kasza Marianna, Rozmán Éva, Dr. Szabó Csilla Marianna)*

Projekt – módszertan ....” A tanulás tanulása”

A projektpedagógia egy olyan új, projektorientált, integratív oktatási stratégia, amely a **“tanulás tanulását”** célozza meg. A tanulás és a cselekvőképesség fejlesztése szorosan összefüggnek. A szerzett ismeretek pedig nem szoríthatók határok — pontosabban tantárgyi ismeretek — közé.

/A frontális oktatás során a tanulók azonos célokért, azonos tartalom feldolgozásával, azonos időtartamban és ütemben, párhuzamosan sajátítják el a tananyagot./

A projektpedagógia célkitűzése a **konstruktív életvezetés**, olyan irányított nevelési folyamat kialakítása, amiben megvalósul mind a közösség, mind az egyéni fejlesztés — **az értékközvetítés válik a nevelés lényegévé.**

Alkalmazáskor kialakul a tanulóknál az **önismeret, önellenőrzés** (self-assessment), és a **társas értékelésre** (peer-assessment) való törekvés is.

A projektoktatás, mint oktatási stratégia **kitágítja az iskolai kereteket** és tevékenységorientált iskolamodellt követ. **A tanulók felelősekké válnak a saját tanulásukért.** A projekt módszer támogatja a tanulókat abban, hogy ők maguk határozzák meg a tanulási szükségleteiket és a feladatok teljesítéséhez szükséges forrásokat.

Projektpedagógia sajátosságai:

- **Tevékenységorientált** : gyakorlatból indul ki, csak tevékenységen keresztül lehet megközelíteni .
- **Tartalmi komplexitás** : Sajátossága, hogy nem tantárgyi besorolás, hanem műveltségterület. Tartalma több tantárgy anyagából, komplex, illetve integrált módon tevődik össze.
- **Kooperatív technikákra épül**: A feldolgozás lényegét tekintve a kooperatív tanítási formára épít. Kiemelkedő szerepet kap a kooperatív csoportmunka, az együttműködés.

- A képességfejlesztésre koncentrálni

A munkaforma alkalmas arra, hogy többféle képesség egyszerre is fejleszthető legyen. **Szocializációs képességek** amelyek nem köthetők tantárgyakhoz (empátia, szociális érzék, önértékelés helyessége, egymásra figyelés stb.), másrészt azok, amelyek általában **tanulási képességek** (szövegértés, információgyűjtés és rendszerezés, az olvasottak előadása stb.), és természetesen

fejleszthetők a **szaktantárgyi képességek** is. A képességek mellett a **személyiségfejlesztésre**, az attitűd alakítására is lehetőség van.

- **Időkezelés** : A projektek időkezelése rendkívül rugalmas. A feldolgozásra váró téma, a korosztály, a résztvevők létszáma és a célok – legyünk realisták, és persze a lehetőségek – határozzák meg a tervezett időtartam hosszát.

- **Motiváló** : A tervezés közösen történik. Tanár és diák közösen alkot, felborítja a hagyományos tanár-diák szerepbeosztást.

Felhasznált irodalom:

/GINOP-6.2.7-20-2021-00030 azonosító számú projektben „ÚJ MODELL A SZAKKÉPZÉSBEN” - Ágazati Képzőközpont létrehozás és működésének támogatása komplex képzési csomag Szerencsi SZC

3. modul Projektpedagógia a duális foglalkozások szervezésében/

2.7. A szakképző intézmény szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A szakképzés együttműködési rendszere

A Szakképzési Innovációs Tanács (43 főből álló tanács)

Szakmai döntés-előkészítő, véleményező és javaslattevő országos testületként segíti a szakképzésért felelős miniszter szakképzéssel kapcsolatos feladatainak ellátását.

Ágazati készségtanács

Az egyes gazdasági ágazatok gazdálkodó szervezeteinek a szakképzés tartalmi szerkezetének folyamatos fejlesztését és korszerűsítését, a munkaerő-piaci igények és a képzési kínálat összehangolását szolgáló szakmai javaslatait az ágazati készségtanácsok képviselik.

Az ágazati készségtanács folyamatosan figyelemmel kíséri a saját ágazatában a szakképzési szerkezet fejlesztését, a gazdasági, munkaerő-piaci, technikai-technológiai folyamatokat, és ennek alapján véleményeket és javaslatokat fogalmaz meg.

Gazdasági kamara

Szakirányú oktatással összefüggésben

- kidolgozza a duális képzőhely nyilvántartásba vételére vonatkozó minőségi feltételeket,
- vezeti a duális képzőhelyek nyilvántartását,
- elősegíti a szakképzési munkaszerződések megkötését, ennek érdekében ösztönzi a gazdálkodó szervezeteket a szakképzésben való részvételre,
- minősíti és ellenőrzi a duális képzőhelyek szakirányú oktatási tevékenységét,
- a szakmai vizsga helyszíne szerint illetékes területi szerve útján delegálja az ágazati alapvizsga elnökét és a szakmai vizsga vizsgabizottság ellenőrzési feladatokat ellátó tagját,
- a szakképzésért felelős miniszter jóváhagyásával – kialakítja a kamarai gyakorlati oktatói képzés és vizsga képzési és vizsgakövetelményeit és szervezi a kamarai gyakorlati oktatói képzést és vizsgát,
- az országos gazdasági érdekképviseleti szervekkel együttműködve – szervezi a mes-

tervizsgára felkészítő, a szakmai tevékenység mesterszintű gyakorlásához szükséges mesterképzést és -vizsgáztatást,

- Kormány adott ágazatért felelős tagja által szervezett tanulmányi versenyek kivételével – gondoskodik az országos tanulmányi versenyek szervezéséről, kidolgozza a versenyszabályzatot és versenyfelhívást,
- ellátja a nemzetközi tanulmányi versenyek, így különösen a WorldSkills és az EuroSkills versenyre történő előkészítéssel, felkészítéssel és az azon való részvétellel kapcsolatos feladatokat, továbbá megszervezi és koordinálja azok előválogató versenyét,

Az intézmény képviselője – szakirányú oktatásért felelős igazgató-helyettese és az illetékes helyi kamarai képviselő folyamatos kapcsolatot tart a következőkről:

- gyakorlati képzéshez szükséges eszközök meglétéről
- gyakorlati képzőhely ellenőrzéséről
- gyakorlati képzéssel kapcsolatos feladatok elvégzéséről,
- gyakorlatok szervezéséről,
- együttműködési megállapodások megkötéséről,
- tanulószerveződések/munkaszerveződések megkötésének feltételeiről, megvalósításáról,
- bármely a tanulót, gyakorlati képzőhelyet érintő felmerülő kérdésekről,
- külső gyakorlati képzőhelyen a gyakorlatért felelős személlyel kapcsolatot tart fenn,
- a szükséges adminisztrációs feladatokról

Intézményi közvetlen kapcsolat:

- Szerencsi Szakképzési Centrum
- BOKIK helyi képviselője
- szakmai igazgatóhelyettes
- szakmai munkaközösségek
- együttműködő partnerek
- diákok
- szülők

Tájékoztatási feladatok:

- kötelező szakmai gyakorlatra vonatkozó szabályok
- távolmaradásra vonatkozó szabályok, igazolások, pótlási lehetőségek
- ösztöndíjra vonatkozó szabályok
- tanulói munkaszerveződésre vonatkozó szabályok

Kapcsolattartási formák:

- személyes megbeszélés, egyeztetés
- telefon
- e-mail

Eddigi együttműködő partnereink a szakképzésben:

Szent Anna Szeretetotthon

Abaúj-Zempléni Integrált Szociális Intézmény

Bodrogközi Többcélú Kistérségi Társulás Szociális Szolgáltató Központ

BAZ. Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Sátorajjájhely

Sátorajjájhelyi Erzsébet Kórház

Tokaji Időskorúak Otthona

Tokaji Egészségfejlesztő Központ Nonprofit Kft.

Sárospatak Város Rendelőintézete

Abaúj-Zempléni Integrált Szociális Intézmény

Magyar Nemzeti Múzeum

Petőfi Irodalmi Múzeum

Hernádvölgyi Kft.

NagMat Team Kft.

Petőfi Irodalmi Múzeum/Kazinczy Ferenc Múzeum

Drop-In Gazdasági Szolgáltató Kft.

Sátoraljaújhelyi Városellátó Szervezet

2.8. Az oktatók feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az oktatók helyi intézményi feladatai

Az oktató felelősséggel és önállóan végzi munkáját a tanulók nevelése érdekében. Munkaköri kötelezettségeinek tartalmát és kereteit a mindenkori hatályos törvények, rendeletek és végrehajtási utasítások, valamint a munkaköri leírások tartalmazzák. Nevelő-oktató munkáját egyetemes elvek alapján, módszereinek szabad megválasztásával végzi. Az oktatók alaptevékenysége azokat a tanórai és tanórán kívüli teendőket foglalja magában, amelyek az intézmény rendeltetése szerint nevelő-oktató munkából az egyes munkaköröknek megfelelően minden oktatóra kötelezően vonatkoznak. Az oktató alapvető feladata a tanuló oktatása, illetve szakmai képzése, a képzési és kimeneti követelményekben és a programkövetelményben meghatározott törzsanyag átadása, elsajátításának ellenőrzése, sajátos nevelési igényű tanuló, illetve képzésben részt vevő kiskorú személy esetén az egyéni fejlesztési tervben foglaltak figyelembevételével.

Az oktató kötelessége:

- az ismereteket tárgyilagosan, sokoldalúan és változatos módszerekkel közvetítse a tanulók számára, az oktatási tevékenységét a tanulócsoporthoz igazítva, szakszerűen megtervezve végezze, irányítsa a tanulók tevékenységét.
- érdemjegyekkel vagy szövegesen, sokoldalúan, a követelményekhez igazodóan értékelje a tanulók munkáját, a tanulók pályaorientációját, aktív szakmai életútra történő felkészítését folyamatosan irányítsa.

- tevékenysége során vegye figyelembe a tanuló egyéni képességét, tehetségét, fejlődésének ütemét, szociális helyzetét, fejlettségét, fogyatékoságát, segítse a tanuló képességének, tehetségének kibontakozását, illetve a bármilyen okból hátrányos helyzetben lévő gyermek felzárkóztatását a tanulótársaihoz,
- különleges bánásmódot igénylő tanulóval egyénileg foglalkozzon, szükség szerint együttműködjön a fejlesztő pedagógussal, gyógypedagógussal, konduktorral vagy más szakemberrel, a hátrányos helyzetű tanuló felzárkóztatását elősegítse,
- segítse a tehetségek felismerését, kiteljesedését, nyilvántartsa a tehetséges tanulókat,
- a kiskorú tanuló törvényes képviselőjét rendszeresen tájékoztassa a tanuló teljesítményéről, az észlelt akadályokról, az intézmény döntéseiről, a tanuló tanulmányait érintő lehetőségekről,
- a tanuló testi-lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében tegyen meg minden lehetséges erőfeszítést: felvilágosítással, a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával, szükség esetén más szakemberek bevonásával. Ha a tanuló balesetet szenved, vagy ennek veszélye fennáll, tegye meg a szükséges intézkedéseket,
- előmozdítsa a tanuló erkölcsi fejlődését, a közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátítását, és törekedjen azok betartatására,
- egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére, együttműködésre, környezettudatosságra, egészséges életmódra, hazaszeretetre nevelje a tanulókat,
- előmozdítsa a tanuló erkölcsi fejlődését, a közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátítását, és törekedjen azok betartatására,
- a tanulók pályaorientációját, aktív szakmai életútra történő felkészítését folyamatosan irányítsa.
- a tanulók, a kiskorú tanulók törvényes képviselői, valamint az intézmény alkalmazottainak emberi méltóságát és jogait maradéktalanul tiszteletben tartsa, javaslataikra, kérdéseikre érdemi választ adjon.
- részt vegyen a számára előírt továbbképzéseken, folyamatosan képezze magát
- az intézmény szakmai programjában és szervezeti és működési szabályzatában előírt valamennyi feladatát maradéktalanul teljesítse,
- működjön közre a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében,
- működjön közre az iskolaközösség kialakításában és fejlesztésében.
- pontosan és aktívan részt vegyen az oktatói testület értekezletein, a fogadóórákon, a szakképző intézmény ünnepségein és rendezvényein
- megőrizze a hivatali titkot
- hivatásához méltó magatartást tanúsítson,
- a tanuló érdekében együttműködjön a szakképző intézmény más alkalmazottaival és más intézményekkel.

Az oktató munkája eredményesebbé tétele érdekében ismerje meg a legújabb módszereket, eljárásokat, s az egyéniségéhez, a tanulók életkori sajátosságához és a pedagógiai célkitűzésekhez leginkább megfelelőt kiválasztva használja azokat a nevelő-oktató munka folyamataiban.

Az oktató kiemelt feladatai közé tartozik a tanulók korszerű ismereteinek és képességeinek, készségeinek kialakítása, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint személyiségük teljes körű fejlesztése. A tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése. Kiemelt feladat továbbá a helyes tanulási módszerek kialakítása, iskolai fegyelem és figyelem, kötelességérzet kialakítása.

Az intézmény oktatója legyen kezdeményezője az iskolai élet megújulását szolgáló folyamatoknak, ragadjon meg minden lehetőséget, ami a nevelés és oktatás ügyét kedvezően befolyásolja.

Az iskola oktatói legyenek példák, követendő erkölcsi-emberi értékek a tanítványok számára, magatartásuk, viselkedésük legyen tiszteletet keltő és követésre méltó.

Emberi-pedagógusi magatartásuk jellemzője legyen:

- kölcsönösségen alapuló tisztelet és bizalom egymás iránt és a tanulók iránt
- megértés egymással és a diákokkal
- az oktatói tevékenység során az ismereteket tárgyilagosan és többoldalúan közvetítse, optimizmus a nevelésben, azaz annak elfogadása, hogy nincsenek képezhetetlen és nevelhetetlen tanítványok, csupán a célok változnak a feltételek szerint,
- hit a munkában, annak eredményességében, hit az alapvető emberi értékekben, hit a nevelés meghatározó szerepében,
- következetesség önmagával és másokkal (tanítványaival) szemben,
- a pontosság erénye legyen az oktató munkájának meghatározó irányítója, érvényesüljön ez a tulajdonság az iskolai munka minden területén,
- igényesség, nyitottság hassa át az oktató nevelő-oktató munkáját, érvényesüljön ez az erény saját tevékenységében és másokkal szemben egyaránt,
- a személyes kapcsolatok ápolása a tanulóközösséggel, egyenrangú partneri viszony kialakítása a gyerekekkel és a szülőkkel a legjobb, hiteles bizonyítéka annak, hogy az oktató is ember.

Az oktató alkotó módon részt vállal:

- a oktatói testület újszerű törekvéseiből,
- a közös vállalások teljesítéséből,
- az ünnepélyek és megemlékezések rendezéséből, az iskola hagyományainak ápolásából,
- a tanulók folyamatos felzárkóztatásából, a tehetséggondozást szolgáló feladatokból,
- a pályaválasztási feladatokból,
- a gyermekvédelmi tevékenységből,
- a diákönkormányzat kialakításából,
- az önképzés, a továbbképzés, a munkaközösségek munkájából, valamint részt vesz a nevelő-oktató munkával összefüggő megbeszéléseken, értekezleteken.

Osztályfőnökök feladatai:

Az osztályfőnöki munka az iskola pedagógiai tevékenységében kiemelkedően fontos helyet foglal el. Az osztályfőnök munkája során igyekszik tudatosan összehangolni az iskolai és iskolán kívüli nevelési tényezőket.

Az osztályfőnök feladatai:

- a tanulók megismerése, érdekeinek, szükségleteinek képviselése
- keresszintantervi témák feldolgozása, az állampolgári nevelés, az erkölcsi nevelés, az egészségre nevelés, a tanulásmódszertan, a nemzeti hagyományok és az európai értékek közvetítése, a pályaaorientáció és életpálya-építés.
- a tanuló magatartásának és szorgalmának értékelése és minősítése osztályban tanító pedagógusok véleményének kikérésével
- a tanulók fejlesztő értékelése, a tanulók személyiségének fejlesztése
- az osztály közösségi életének irányítása, közösségé formálása
- az osztály tanulmányi, magatartási és munkafegyelmi helyzetének nyomon követése
- az elvárt ügyviteli, adminisztrációs, dokumentációs tevékenység precíz kivitelezése

- diákok pályaorientációjának, továbbtanulásának segítése
- az osztályprogramok, iskolai programok, előadások szervezése, lebonyolítása, koordinálása
- az iskolai értékek és normák átadása, közvetítése
- kapcsolattartás a tanulók szüleivel, nevelőivel, az osztályban tanító kollégákkal, a pedagógusmunkát segítőkkel: ifjúságvédelmi felelős, fejlesztő pedagógus, iskolaorvos, védőnő, könyvtáros

Az osztályfőnöki tevékenység szervezett színtere az osztályfőnöki óra. A tanterv által biztosított osztályfőnöki órákon sajátos rendszerező, szintetizáló módszerrel kerül sor a tanulók nevelésében szerepet játszó nevelési tartalmak, témakörök feldolgozására, amelyeknek feladata, hogy segítse a tanulókat:

- önismeretük fejlesztésében,
- az önnevelés iránti igényük felkeltésében,
- életpályájukra való felkészülésükben,
- testi és lelki egészségük megóvásában,
- tanulás-módszertani ismereteik bővítésében,
- harmonikus társas és párkapcsolatok kialakítására,
- társadalmi környezetünk eseményeinek megértésében,
- nemzeti hagyományaink megismerésében, ápolásában,
- szociális képességeik fejlesztésében,
- világszemléletük, világképük formálásában,
- felelős állampolgárrá nevelésükben.

2.9. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcs. ped. tevékenység helyi rendje

A 2011. évi CXC tv. 4.§. (13.) alapján kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,

ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,

ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,

b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló.

Az iskola a tanulók tanulmányi előmenetelét a képességeiknek megfelelő, egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosításával tudja a leghatékonyabban támogatni.

Minden gyermek, tanuló fejlődésében lényeges szerepet játszik az oktató fejlesztő tevékenysége. Különösen igaz ez a kiemelkedően kreatív, egy vagy több területen tehetséges, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű (SNI), valamint a szakmai besorolásukat tekintve heterogén, az ok-okozati összefüggéseket tekintve fel nem tárt, ám tanulási-tanítási szempontból kihívást jelentő, beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő tanulók fejlesztésének területén. Ennek a feladatnak az ellátásában felértékelődik a segítő szakterületek (iskolapszichológia, gyógypedagógia, fejlesztő pedagógia) szerepe, valamint a különböző tantárgyakat tanító oktatók tudásmegosztásra épülő, egymást segítő szakmai tevékenysége.

A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében a közös felelősségvállalásnak lényeges szerepe van a nevelés sikerességében. Ez nem csak az együttnevelést megvalósító iskolában

tanító oktató kizárólagos felelőssége. Az oktató a tanulást-tanítást speciális szakmai kompetenciák alapján segíteni tudó különböző szakemberekkel együtt (például gyógypedagógus, gyógytestnevelő, iskolapszichológus, szociális munkás, fejlesztő oktató, tehetséggondozó pedagógus, gyermekvédelmi jelzőrendszer szakembere) kialakított foglalkozások keretében, valamint a szülők és a tanuló folyamatos bevonásával, a pedagógiai tevékenység részeként elismert konzultációs tevékenységet folytatva végzi pedagógiai munkáját.

A differenciálás speciális megvalósulása lehet az együttnevelés során a rehabilitációs szemlélet érvényesülése. A hátránykompenzáció biztosítása érdekében (SNI, BTMN, HH, HHH) a tanuló szükségleteihez, képességeihez, készségeihez illeszkedő módszertani eljárások (eszközök, módszerek, terápiák, a tanulást-tanítást segítő speciális eszközök, a gyógypedagógus módszertani iránymutatásainak beépítése, egyéni fejlesztési terv készítése és rendszeres ellenőrzése) alkalmazása szükséges a különböző pedagógiai színtereken.

A tanulói szükségletek ismeretében az egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények, a pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények, valamint az utazó gyógypedagógiai hálózatok működtetésére kijelölt intézmények és más szakemberek szolgáltatásainak igénybevételével egészítendő ki a tanulók és oktatók szakmai támogatása. Ez elősegíti az integrációt, illetve ennek magasabb szintjét, az inklúziót is annak érdekében, hogy a Nat-ban foglalt nevelési-oktatói alapelvek és célok minden tanuló esetében megvalósulhassanak. A tehetséges tanulók tekintetében ezek a szempontok kiemelten fontosak lehetnek, mivel az ő esetükben a tanulási fókusz és az érdeklődést jellemzően a megfelelően motiváló feladatokkal lehet fenntartani.

A nevelő és oktató tevékenység során fel kell ismerni és figyelembe kell venni a tanuló egyéni képességeit, érzelmi állapotát, tehetségét, családi hátterét, hátrányos helyzetét.

Szükség szerint az iskola megfelelő szakmai segítséget kér külső intézményektől (szakmai támogató hálózat) és szakemberektől. Az oktató az általános pedagógiai célrendszer és az egyéni szükségletekhez igazodó fejlesztési célokat egységben kezeli.

A fejlesztés megvalósulása nyomon követhető az intézmény dokumentumaiban és a DÖK programokban.

2.9.1. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók

A 2011. évi CXC tv. 4.§. (3.) alapján beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

A Pedagógiai Szakszolgálat szakembereinek a feladata megállapítani, hogy a tanuló beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézséggel küzd. Szakvéleményt készít, a gyermeket fejlesztő foglalkozásra küldi az oktatók és a szülő bevonásával.

A szakképzési intézmény vezetője felelős a fejlesztő foglalkozások szakvéleményben meghatározottak szerinti megszervezéséért.

Az Szkr 3. és 4. § -a szabályozza a térítésmentesen biztosított köznevelési közfeladat körét.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulót a szakvélemény alapján - a szülő kérésére - az igazgató mentesíti egyes tantárgyakból vagy tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alól. Kivételt képez a gyakorlati oktatás.

Az érettségi vizsgán az érintett tantárgyak helyett más tárgyat választhat. A tanuló részére a felvételi vizsgán, az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, javítóvizsgán, az érettségi vizsgán, a szakmai vizsgán biztosítani kell a hosszabb felkészülési időt, az írásbeli vizsgákon

és beszámolókon segédeszközök alkalmazását, az írásbeli beszámoló szóbeli beszámolóval történő, illetve a szóbeli beszámoló írásbeli beszámolóval történő helyettesítését.

A sajátos nevelési igény és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel összefüggő nevelési területeken fontos feladatnak tekintjük:

- a tanórán belüli differenciálást,
- szoros kapcsolat kialakítását a nevelési tanácsadóval és a gyermekjóléti szolgálattal,
- egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezését,
- felzárkóztató foglalkozások tartását, fejlesztő foglalkozások megszervezését,
- a nevelők és tanulók személyes kapcsolatainak kialakítását,
- családlátogatásokat,
- a szülők és családok nevelési gondjainak enyhítését.

2.9.2. A sajátos nevelési igényű tanulók nevelése-oktatása

A sajátos nevelési igényű tanulók meghatározása

A sajátos nevelési igényű tanulók körét a jelenleg érvényben lévő 2011. évi CXC tv. 4.§ (25) alapján az a különleges bánásmódot igénylő az a gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmi vagy beszéd-fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

A sajátos nevelési igény elnevezés utal arra, hogy az ebbe a körbe tartozó tanulóknak a többségtől eltérő mértékben van szükségük megsegítésre, egyéni képesség és készségstruktúrájuk figyelembevételére a pedagógiai munka és a tanulás területein. A nevelésük-oktatásuk során a 2/2005.(III.1.) OM rendeletben megfogalmazott irányelvek figyelembevétele szükséges.

A sajátos nevelési igény megállapítása

A sajátos nevelési igényt a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság állapítja meg. Az általuk kibocsátott Szakértői véleményben a diagnózison kívül meghatározásra kerül a gyermek fejlesztése során kiemelten fontos területek, készségek, képességek, az ellátásának módja, formája és helye, a felülvizsgálatának ideje, valamint az ellátást végző szakember végzettsége.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált iskolai oktatása

A sajátos nevelési igényű gyermekek integrált iskolai oktatása során habilitációs- rehabilitációs foglalkozásokon kell részt venniük, amelynek heti óraszámát a 2011. évi CXC. tv. 6) melléklete szabályozza. Ellátásukhoz speciális szakember szükséges.

Oktatásuk-nevelésük során figyelembe kell venni egyéni képesség és készség struktúrájukat.

Az oktatók munkájuk során igénybe vehetik szakemberek segítségét a sajátos nevelési igényű tanulók oktatása során felmerülő kérdéseik, módszertani problémáik megbeszélése érdekében.

A tanórákon ezek a tanulók a Szakértői vélemény javaslata alapján kaphatnak:

- egyéni elbírálást
- hosszabb felkészülési időt
- szóbeli vagy írásbeli beszámoló előtérbe helyezését
- segédeszközök használatát
- felmentést egyes tantárgyak, vagy tantárgy részek minősítése, értékelése alól.

A szakképző intézményben 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 14.§ (5) és (6) pontja alapján a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló, a sajátos nevelési igényű tanuló, illetve a képzésben részt vevő fogyatékkal élő személy tekintetében a szakképző intézmény szakmai programja a fogyatékoság típusához és fokához igazodó fejlesztő programot is tartalmazza és az egyes évfolyamok követelményeinek teljesítéséhez egy tanítási évnél hosszabb időt is megjelölhet.

A szakképző intézmény szakmai programja tartalmazza a szakképző intézményben alkalmazott sajátos pedagógiai módszereket, ideértve a projektoktatást is. A projektoktatás során a témaegységek feldolgozása, a feladat megoldása a tanulók érdeklődésére, a tanulók és az oktatók közös tevékenységére, együttműködésére épül a probléma megoldása és az összefüggések feltárása útján.

Az 2019. évi LXXX. törvény a szakképzésről 4.§ (4) rendelkezik arról, hogy a szakképzés kiemelt feladata a sajátos nevelési igényű tanuló, illetve képzésben részt vevő kiskorú személy, a képzésben részt vevő fogyatékkal élő nagykorú személy, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló speciális igényeinek figyelembevétele és egyéni képességeihez igazodó, legeredményesebb fejlődésének elősegítése a minél teljesebb társadalmi beilleszkedés lehetőségeinek megteremtése érdekében.

Az ilyen képességű tanulók neveléséhez elengedhetetlen egy fejlesztő oktató munkája intézményünkben, akinek feladata - a fent megnevezett problémák miatt - a diákok támogatása, segítése.

A fejlesztő munka során sok különféle tanulási problémával küzdő diákkal találkozunk. A tanulásban egyenlőtlenség figyelhető meg, a diák az őt érdeklő dolgokat megtanulja, a számára érdektelennel nem foglalkozik, vagy csak minimális mértékben. Sokuknak rossz a tanulási módszerük, nincs megfelelő napirendjük, halogatnak. Sok diák küzd olvasási, szövegértési gondokkal, nehezen fejezik ki magukat szóban, szegényes a szókincsük. Nem rendelkeznek megfelelő tanulási stratégiával, ami nem más, mint a tanulásra vonatkozó tervek, elhatározások rendszere. Tartalmazza az információgyűjtést, azok feldolgozását, tárolását és előhívását. A tanulási stratégia lehet: mélyreható, szervezett és mechanikus.

A kilencedik osztályban figyelhető meg a tanulási kedv visszaesése, és ezzel összefüggésben a tanulási eredmény romlása. Ezen tanulási nehézségek könnyítése és megoldása érdekében az iskolába beérkező Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság véleménye alapján egyénre szabott fejlesztési tervet készítünk minden egyes tanulási nehézséggel rendelkező és SNI-s tanuló részére.

A legfontosabb fejlesztendő területek:

- a logikus gondolkodás,
- a problémafelismerés és a problémamegoldási képesség,
- a szövegértés, a nyelvi területek,
- a helyesírási készség,
- a szókincsbővítés,
- a konvergens és divergens gondolkodás,
- a vizuális emlékezet,
- az auditív differenciálás,
- a beszédképesség és kommunikáció,
- a kreativitás,
- a tanulási szokások kialakításához,
- munkavégzéshez szükséges általános képességek,
- a figyelem, a pontosság és rendszeresség,
- az önállóság és az önellenőrzés fejlesztése.

A fejlesztő pedagógus munkája során mindezt a mellékletben szereplő egyéni fejlesztési terv segítségével végzi. Hangsúlyt fektet a lényegkiemelés, az összefüggések felismerésének fejlesztésére, az összetett tanulási technikák tanítására (jegyzet, vázlat, ábrák, táblázatok készítése), a tantárgyspecifikus tanulási technikák elsajátítására. Nagy segítség tanulóink számára az egyéni és kiscsoportos foglalkozás lehetősége.

Lehetőség van a személyes beszélgetésekre, a problémák megfelelő kezelésére, a tantárgyi korrepetálásra. Az egyéni fejlesztés során, mikor egy témát részletesen megbeszélnek, ele-

meznek, a tanítványok a következő órán sok esetben jobb jegyet kapnak. Mindez a diák és az oktató számára is megnyugvást és sikerélményt jelent

A tanulmányi kötelezettségek teljesítéséről a 60.§ (2.) alapján úgy rendelkezik, hogy a sajátos nevelési igényű tanulót, ha egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi, az igazgató mentesíti az érdemjegyekkel történő értékelés és osztályzatokkal történő minősítés alól, és ehelyett szöveges értékelés és minősítés alkalmazását írja elő, valamint - a szakirányú oktatás kivételével - egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és a minősítés alól.

A tanuló kérelmére - kiskorú esetében a kiskorú tanuló törvényes képviselőjének kérelmére - a Kormány rendeletében meghatározott kedvezményekben részesíthető, ha egyéni adottságai, sajátos nevelési igénye vagy egyéb helyzete ezt indokolttá teszi. (61. § [Az egyéni tanulmányi rend])

92.§ (3) Az érettségi vizsgán az érettségi vizsga kötelező vizsgatárgyai helyett a sajátos nevelési igényű tanuló - jogszabályban meghatározottak szerint - másik tantárgyat választhat.

94. § szabályozza a sajátos nevelési igényű tanuló, illetve képzésben részt vevő kiskorú személy és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló felkészítése és szakmai vizsgálója során követendő eljárást, mely szerint] a Kormány rendeletében meghatározott kedvezmények útján kell biztosítani a sajátos nevelési igény, illetve a fogyatékoság jellegéhez igazodó felkészítést és vizsgáztatást. A sajátos nevelési igényű tanuló, illetve képzésben részt vevő kiskorú személy számára biztosított kedvezményeket megállapító rendelkezéseket a képzésben részt vevő fogyatékkal élő nagykorú személyre is alkalmazni kell. Ha a tanuló beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd, fejlesztőpedagógiai ellátásban és a Kormány rendeletében meghatározott kedvezményben részesül. Az e § alapján nyújtott kedvezmény kizárólag az annak alapjául szolgáló körülménnyel összefüggésben biztosítható, és nem vezethet a szakma megszerzéséhez szükséges követelmények alóli általános felmentéshez.

Intézményünk az Nkt. szerinti szakértői bizottság szakértői véleményére tekintettel a beilleszkedési, tanulási, magatartási rendellenességgel küzdő tanuló számára - a beilleszkedési, tanulási, magatartási rendellenesség csökkentéséhez szükséges mértékben - fejlesztő pedagógiai ellátást biztosít, biztosítja az egyéni adottságához, fejlettségéhez igazodó egyéni előre haladású nevelést és oktatást, valamint tanulmányok alatti vizsga letételét, továbbá segítséget nyújt ahhoz, hogy kötelezettségeit teljesíteni tudja.

A szakképző intézmény az Nkt. szerinti szakértői bizottság szakértői véleményére tekintettel a sajátos nevelési igényű tanuló, illetve a képzésben részt vevő fogyatékkal élő személy részére - a sajátos nevelési igényéből, illetve fogyatékoságából eredő hátránya csökkentéséhez szükséges mértékben - egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs foglalkozást biztosít, biztosítja az egyéni adottságához, fejlettségéhez igazodó egyéni előre haladású nevelést és oktatást, valamint tanulmányok alatti vizsga letételét, továbbá segítséget nyújt ahhoz, hogy kötelezettségeit teljesíteni tudja. Ezekről a kedvezményekről az igazgató dönt. Az igazgató az Nkt. szerinti szakértői bizottság szakértői véleményétől nem térhet el.

Ezeket a foglalkozásokat - ha a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy szakmai oktatása a többi tanulóval, illetve képzésben részt vevő személlyel együtt történik - a kötelező foglalkozásokon, egyébként a kötelező foglalkozásokon felül egyéni fejlesztési terv alapján kell biztosítani. Az egyéni fejlesztési tervet a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló esetében az Nkt. szerinti fejlesztő oktató, a sajátos nevelési igényű tanuló, illetve a képzésben részt vevő fogyatékkal élő személy esetében az Nkt. szerinti együttnevelést segítő oktató közreműködésével kell elkészíteni, és évente legalább egy alkalommal a fejlesztés eredményét rögzíteni. Az egyéni fejlesztési terv tartalmáról és a fejlesztés eredményéről a kiskorú tanuló törvényes képviselőjét tájékoztatni kell.

A szakképző intézményben nem foglalkoztatott szakember biztosításáról a beilleszkedési, tanulási, magatartási rendellenességgel küzdő tanuló esetén a szakvéleményt kiállító pedagóg-

giai szakszolgálati intézmény, a sajátos nevelési igényű tanuló, illetve a képzésben részt vevő fogyatékkal élő személy esetén az utazó gyógypedagógusi, utazó konduktori hálózat keretében kell gondoskodni.

A 297.§ alapján a BTMN-es, SNI-s tanulók a Nkt. szerinti szakértői bizottság szakértői véleményére tekintettel lehetővé kell tenni a tanulmányok során alkalmazott segédeszköz használatát vagy segédszemély igénybevételét, a vizsgázó mentesítését a vizsgatevékenység idegen nyelvi része vagy annak egy típusa, szintje alól, ha a vizsgázót a szakmai oktatás során is mentesítették az idegen nyelv értékelése és minősítése alól, az interaktív vizsgatevékenység szóban történő vizsgatevékenységgel vagy a vizsgatevékenység szóban történő részének interaktív vizsgatevékenységgel történő felváltását, az adott vizsgatevékenység az arra meghatározott időnél hosszabb idő alatt történő teljesítését azzal, hogy a projektfeladat esetén a hosszabbítás nem haladhatja meg a projektfeladatra előírt időtartam harminc százalékát, kivéve, ha a képzési és kimeneti követelmények másként rendelkeznek.

2.9.3. Tehetséggondozás

A tehetséggondozást valamennyi nevelési-oktatási szakaszban, minden neveléssel, oktatással foglalkozó intézménynek alkalmaznia kell, és a szakmai programjába szükséges beilleszteni. A tehetséget leíró elméletekből sokféle látott napvilágot, ezek négy összetevőjét emelik ki a tehetségnek:

- átlag feletti általános képességek,
- átlagot meghaladó speciális képességek,
- kreativitás,
- feladat iránti elkötelezettség.

Az előzőekben leírt tehetség-összetevőket nem készen kapjuk születésünk által, ezek hosszas fejlesztő munka eredményei. Az iskolának, az oktatónak kiemelt szerepe és felelőssége van a tehetségek felkutatásában és kibontakozásában. A középiskolás kor ad igazán teret a hatékony speciális tehetségfejlesztéshez.

Szervezeti formái:

- előkészítő évfolyamok, tagozatos oktatás, szakkörök, emeltszintű oktatás, projektek.

Fontos, hogy a programok ne legyenek túlzóan speciálisak.

A tehetség általános képességeihez tartozó elemek fejlesztéséről sem szabad megfeledkezni. Lehetőséget kell biztosítani a tanuló számára, hogy érdeklődésének változásával, új, magas szintű képességével összhangban tudjon változtatni képzési menetrendjén. Rugalmas, sokféle képességterületet átfogó programokra van tehát szükség, a lényeg azonban, hogy a középiskolás korszak során a tanulóval közösen találjuk meg az ő igazi értékeit, s készítsük elő a felsőoktatásban a számára legadekvátabb területen való sikeres tanulmányokra.

Tartalmi szempontból a legfőbb alapelve a tehetséggondozásnak a gazdagítás. Célja alapvetően az ismeretek, és az elsajátítási folyamat a kötelező tananyagon túllépő kiszélesítése.

- Mélységben történő gazdagítás: ennek során több lehetőséget kínálunk a tehetséges gyerekeknek a tudásuk és képességeik alkalmazására.
- Tempóban történő gazdagítás: a tehetséges gyerekek ugyanannyi idő alatt társainál többet képesek megtanulni, így gazdagításuk újszerű tartalmak bevonásával is megoldható.
- A tartalmi gazdagítás azt jelenti, hogy a tananyagot a tanulóknak érzékenyen kell megszerkeszteni.
- A feldolgozási képességek gazdagítása elsősorban a kreatív és kritikus gondolkodás fejlesztését jelenti.

- Osztályon belüli és osztályközi csoportbontás (különösen matematikából, idegen nyelvből és informatika tantárgyból, mert itt mindenki felkészültségének és tudásának megfelelő színvonalú oktatásban vehet részt).
- Fakultációs csoportok működtetése gimnáziumban (közép-és emelt szinten a tanulók igényeit figyelembe véve).
- Szakkörök, önképző körök szervezése.
- A diáksport fejlesztése (főként kosárlabda, labdarúgás, asztalitenisz, sí és atlétika sportágakban).
- Diákjaink aktív és kiemelkedő szerepet töltenek be a város kulturális életében (zene, modern-és népi tánc, színjátszó kör), az ő támogatásuk is fontos eleme kell, hogy legyen az iskolai tehetséggondozásnak.
- Iskolánk tanulói számára honvédelmi szakkört biztosítunk heti 1 órában, amelyen megismerkedhetnek azzal, hogy állampolgárként milyen honvédelmi feladataik vannak, vagy, hogy mit tesz a Magyar Honvédség a haza védelméért. Ezen kívül a mindennapi életben használható tudásra is szert tesznek, mint például elsősegélynyújtás, terepen való tájékozódás, táborozási ismeretek, önvédelem. A szakkör célja a hazaszeretetre nevelés, honvédelmi ismeretek szerzése, hazafias, honvédelmi nevelés és a katonai pálya reális bemutatása.
- Versenyekre, OKTV-való felkészítés a tanulók érdeklődése és igénye szerint. (városi versenyek, nyelvi helytörténeti versenyek, levelező feladatsorok megoldása, történelmi, irodalmi, helyesírási és idegenforgalmi szakmai vetélkedőkön való részvétel).
- Évi rendszerességgel intézményi gála szervezése, melynek során a diákok bemutathatják tehetségüket.

A különleges bánásmódot igénylő tanulók integrációja és hatékony együttnevelése olyan oktatókat kíván, akik rendelkeznek az ehhez szükséges szemléletmóddal és kompetenciákkal. Ennek érdekében intézményünk nevelői tanfolyamokon, képzéseken vesznek részt és belső tudásmegosztás keretében segítik egymást a hatékony tanulásszervezési módszerek alkalmazásában.

Melléklet:

Egyéni fejlesztési terv	
Fejlesztendő terület	A fejlesztés időtartama
	1. félév
Általános ismertek	
Testséma	
Térbeli-, időbeli tájékozódás	
Síkbeli tájékozódás, irányok	
Finommotorika, grafomotoros fejlesztés, vizuomotoros koordináció	
Vizuális figyelem	
Vizuális észlelés	
Vizuális emlékezet	
Vizuális differenciálás	
Vizuális szerialitás	
Auditív figyelem	
Auditív észlelés	
Auditív emlékezet	
Auditív differenciálás	
Auditív szerialitás	
Színek	
Ritmus	
Alak-háttér differenciálás	

2.10.2. Tanulói jogok és kötelességek gyakorlása

Az intézmény tanulói a vonatkozó törvények és rendeletek értelmében jognyilatkozatot tehetnek és ezeket az iskolán belül cselekedeteik, kérelmeik, nyilatkozataik tekintetében érvényesíthetik.

Kiskorú tanuló esetén csak a következő esetben szükséges törvényes képviselőjük írásbeli nyilatkozata:

1. egyéni tanrend kérése,
2. független vizsgabizottság előtti vizsgakérelem,
3. egyes tantárgyak alóli mentesség kérelme,
4. ha a szülőre fizetési kötelezettség hárul,
5. ha a tanulói jogviszony megszüntetését vagy szüneteltetését kéri,
6. a tanítási időn kívüli programok alól mentesítés kérése.

A tanuló joga, hogy a beiratkozás napjától

- megismerje az intézmény szakmai programját, a helyi tanterv követelményeit. A dokumentumok a titkárságokról kérhetők el.
- személyiségét, emberi méltóságát, családi és magánélethez való jogát tiszteletben tartás és védelmet biztosítsanak számára.
- kulturált formában tájékozódjon tanulmányi előmenetelével, érdemjegyeivel, tanulmányi munkája értékelésével, iskolai élettel összefüggő kérdésekről.
- kérje, hogy az azonos tanítási napon kettőnél több témazáró dolgozat írására ne kerüljön sor. A témazárók időpontját előre tudja. A pontos időpontról az oktató előre egy héttel tájékoztatja a diákot.
- írásbeli dolgozatának kijavítását, értékelését két héten belül kiértékelve visszakapja.
- tanulmányi előmeneteléről, érdemjegyéről, bejegyzésekről (késés, mulasztás) folyamatos tájékoztatást kapjon oktatóitól, osztályfőnökétől.
- véleményt mondjon az intézmény működésével, életével, oktatók munkájával kapcsolatos kérdésekben, de oly módon, hogy az nem sérthesse mások emberi méltóságát.
- javaslatot tegyen az intézmény működésével kapcsolatosan a diákokat érintő kérdésekben.

Véleményezési és javaslattevő jogok lehetőségei

- az oktatókkal folytatott magánbeszélgetés,
- osztályfőnöki óra,
- fegyelmi bizottságban,
- oktatói értekezleten való képviselet,
- szülői értekezleten való képviselet,
- diákközgyűlés,
- iskolaszék,
- igazgató, igazgató-helyettesek,
- Diák-önkormányzati gyűlés.

Véleményezési és javaslattevő jogok formái

- az intézmény tanulóinak a fenti keretek között feltett kérdéseire, javaslataira a címzett felnőtt köteles lehetőleg azonnal, legkésőbb azonban két héten belül érdemi választ adni, szükség szerint az intézményvezetést azonnal tájékoztatni.
- az intézmény egészét, illetve a tanulóközösséget érintő véleményeket, javaslatokat írásban kell eljuttatni a diákönkormányzat elnökéhez.
- osztály és évfolyamgyűlések a tanulók kérésére is összehívhatók. A gyűléseken azok az oktatók is részt vehetnek, akiknek jelenlétét legalább egy héttel a gyűlés előtt a tanulók kérték.
- az oktató testület kívánatosnak tartja, hogy a tanulók jogaikat kulturált módon, az elvárható tiszteletet tanúsítva gyakorolják, továbbá, hogy a tanulók egy-egy oktatókkal támadt konfliktusok megoldásához osztályfőnökük, a gyermekvédelmi felelős oktatót és a diákönkormányzatot segítő oktatót segítségét kérik, s ezt a segítséget az oktató testület minden tagja fogadja jóindulattal, a konfliktus feloldásának szándékával.
- a tanulóközösségek tájékoztatási lehetőségei és formái a következők:
  - ellenőrző-könyv, hirdetőtábla, iskolatévé, iskolarádió, iskolaújság, e-napló.
  - vegyen részt az iskolai tanulóközösségek foglalkozásain, az iskola által szervezett programokon, rendezvényeken, versenyeken.

Döntési joggal rendelkezik a diák a következő esetekben:

- 11. évfolyamtól kezdődően emelt, illetve középszintű érettségire felkészítő foglalkozásokat szervezünk a helyi nevelési programban foglaltaknak megfelelően. Az intézmény igazgató-helyettesei minden év február 15-éig felméri a 10. osztályos tanulók körében, hogy kik milyen tárgyakból és milyen szinten kívánnak érettségi vizsgát tenni. A tanulói igények alapján az intézményvezetés a 11. és 12. évfolyamon gondoskodik az emelt szintű érettségire jelentkező tanulók számára előkészítő foglalkozások szervezéséről. Az előkészítő (fakultációs) foglalkozások órarend szerinti óráknak minősülnek, ezért az azokon való megjelenés a jelentkezők számára kötelező. Az órákról történő hiányzást igazolni kell.
- Amennyiben a tanuló az emelt szintű érettségire való felkészülést elkezdte, de menet közben azon a tovább tanulási szándék megváltozása miatt változtatni szeretne, igényét írásban kell benyújtania az iskola igazgatójának.
- Az igazgató a változtatáshoz előzetesen köteles kikérni az osztályfőnök és az előkészítő
- tárgyat tanító oktató véleményét. Az igazgató döntéséről köteles írásban tájékoztatni a tanulót, gondviselőjét, osztályfőnökét és szakoktatóját.
- Az érettségire felkészítő tárgyak leadása történhet más tantárgy egyidejű felvételével a 11. osztályban, vagy más tantárgy felvétele nélkül a 12. osztályban is.
- Amennyiben a tanuló másik tárgyat vesz föl a leadott helyett, úgy az új tantárgyból különbözeti vizsgát köteles tenni. A különbözeti vizsga időpontjáról az igazgató dönt. A leadott tantárgy esetén a tanulónak – érdekeit figyelembe véve – mi a közép szintű érettségi vizsgát javasoljuk. A tanuló saját felelősségére választhatja az emelt szintű érettségit is. Mindezekről a tanulót jegyzőkönyv egyidejű felvételével tájékoztatni kell.
- kezdeményezheti a diákönkormányzat vagy diákkör létrehozását, illetve megválasztható a diákönkormányzat tisztségviselőjének, valamint minden egyéb tanulóközösségi tisztség betöltésére
- rendszeres egészségügyi felügyeletben részesüljön, amelynek ütemezését az iskolai védőnő-hálózat biztosítja a gyakorlati oktatás koordinálásával

- saját iskolai életével összefüggő kiadások mérsékléséhez szociális segílyt, támogatást, kedvezményes étkezést kérjen, ha ezt családi helyzete indokolttá teszi
- kérheti, hogy tudásáról független vizsgabizottság előtt adjon számot, mely esetben kérelmét a szorgalmi idő megfelelő félévének utolsó tanítási napját megelőző 30 napig adhatja be az iskola igazgatójának
- kérje a két vagy több évfolyamra megállapított követelmények egy tanév alatti teljesítését, mely esetben a kérelmet az intézmény igazgatójához kell benyújtani, aki döntéséről 15 napon belül tájékoztatja a tanulót, illetve gondviselőjét
- kérheti, hogy tanulói jogviszonyát egyéni tanrendben teljesítse, illetve tanulói jogviszonyát szüneteltesse

2.11. Jogszabályok által előírt jogorvoslati lehetőségek

- jogorvoslati kérelmeket nyújthat be
  - tanuló,
  - tanuló törvényes képviselője,
  - diákönkormányzat.
- a jogorvoslatot elláthatja
  - a diákönkormányzat,
  - az intézmény igazgatója,
  - az intézmény fenntartója.

2.12. A tanuló, a kiskorú törvényes képviselője, az oktató és a szakképző intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

Személytelenné vált világunkban kiemelkedő szerepe van a különböző partnerekkel való jó viszony kialakításának. Eredményes nevelés csak kölcsönös kapcsolattartás és együttműködés során jöhet létre. Valamennyi fél részéről nagyon fontos az értő figyelem, az, hogy meghallgassuk egymást, kölcsönösen figyeljünk a másakra, tiszteljük társunkat. Az oktató-nevelő munkánk eredménye jelentősen függ attól, hogy mennyire vesszük figyelembe a tanulók szociális háttérét, a család értékeit és a tanulók érdeklődését. A gyermekek harmonikus fejlődése érdekében elengedhetetlen a szülők és a pedagógusok koordinált és aktív együttműködése. Az együttműködés alapja a közös nevelési felelősség. Az együttműködés kezdeményezője, koordinátora, tervezője, Szakmai Programjának állandó karbantartója a szolgáltatást nyújtó iskolánk. Az együttműködés feltétele a kölcsönös bizalom, tájékoztatás és őszinteség, valamint egymás munkájának a megbecsülése. Az együttműködés szervezeti kereteit minden fél számára az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzata és Házirendje biztosítja. Eredményes és összehangolt nevelés –oktatás csak kölcsönös kapcsolattartás és együttműködés során jöhet létre. Az iskolához kapcsolódó nevelési tényezők koordinálása az iskola feladata.

2.12.1. A szülők és pedagógusok együttműködése

- A pedagógusok munkájuk során együttműködnek a szülőkkel a tanulók személyiségének fejlesztésében, képességeinek kibontakoztatásában.
- A pedagógus a tanulókat, az osztályfőnököt és a szülőket az őket érintő kérdésekről rendszeresen tájékoztatja; a szülőket figyelmezteti, ha gyermekük jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedéseket tart szükségesnek.
- Az érdemjegyekről, hiányzásokról, a tanulók évközi teljesítményéről az ellenőrzőn és az elektronikus naplón keresztül tájékoztatja a szülőket.
- A kapcsolattartás állandó keretei a szaktanári fogadóórák.
Emellett egyedi esetekben, a probléma jellegétől függően az iskolaigazgatója, az osztályfőnök, a szaktanár és a szülők felveszik a kapcsolatot egymással a gyermek segítése, a probléma megoldása érdekében.

2.12.2. Az iskola és a szülők kapcsolattartásának formái

1. Az osztályok szülői értekezlete, melynek feladata a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása, a szülők tájékoztatása évente legalább 2 alkalommal:
  - az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről;
  - az országos és helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól;
  - a helyi tanterv követelményeiről;
  - az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról;
  - a diák osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről;
  - az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményéről, problémáiról;
  - az éppen aktuális feladatok megvitatása;
  - a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása.
2. A fogadóóra, mely a szülők és a szaktanárok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal.
3. Tájékoztatás az krétán keresztül. A szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, a mulasztásokról, illetve a különböző iskolai vagy osztályszintű programokról, szülői értekezletekről és fogadóórákról. A tanulói hiányzások igazolása a krétában illetve az ellenőrzőben történik.
4. Családlátogatás. A fiatalok családi hátterének, körülményeinek megismerése a cél, illetve a tanácsadás. Különösen fontosnak tartjuk a hátrányos helyzetű, problémás fiatalok családjánál tett látogatásokat.
5. Alkalmankénti megbeszélések. Pedagógusaink a szorosabb együttműködés érdekében készek a rögzített fogadóórán kívül is előzetes egyeztetés után a szülők rendelkezésére állni.
6. Írásos értesítés—a tanuló hiányzásáról, igazolatlan óráiról, tanulmányi vagy magatartási problémáiról, illetve egyéb információkról. Az Szkr. 155.§-a értelmében a tanköteles tanuló kivételével megszűnik a tanulói jogviszonya annak, aki egy tanítási éven belül igazolatlanul harminc tanítási óránál többet mulaszt, feltéve, hogy az iskola a tanulót, kiskorú tanuló esetén a szülőt legalább két alkalommal írásban figyelmeztette az igazolatlan mulasztás következményeire. A gyakorlati képzés esetén az igazolatlan mulasztás jogkövetkezményeire a szakképzésről szóló törvény, vonatkozó rendelkezéseit is alkalmazni kell. A tanulói jogviszony megszűnéséről az iskola, írásban értesíti a tanulót, önálló jövedelemmel nem rendelkező és a

szülővel közös háztartásban élő nagykorú tanuló esetén a szülőt is, kiskorú tanuló esetén a szülőt.

7. Igazgatói tájékoztató a következő évi beiskolázásról

-Nyílt nap: Minden év november hónapban tájékoztatja az intézmény vezetője az érdeklődő diákokat és szülőket a következő évben induló osztályokról és a felvételi követelményekről.

8. Tájékoztatás az ellenőrző könyvön keresztül. A tanulót és a tanuló szüleit a diák fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan tájékoztatják. A munkatervben rögzített időpontig félév és év vége előtt az osztályfőnök írásban tájékoztatja a gyenge teljesítmény várható következményéről a szülőket.

9. Ismertetőik és az elektronikus napló útján.

2.12.3. Együttműködés a kollégiumokkal

Az Nkt. 26.§ (2) szerint a kollégium az érdekelt iskola szakmai programját figyelembe véve készíti el a szakmai programját. Folyamatos kapcsolatunk van a kollégiumokkal.

2.12.4. Külső gyakorlati helyekkel, cégekkel és a kamarával történő kapcsolattartás

A folyamatos kapcsolattartás érdekében kommunikációs eszközöket, csatornákat működtet az intézmény. Arra törekszünk, hogy intézményünk szakmai profilja tekintetében a térség elismert nevelési–oktatási–képzési intézménye legyen, amely kielégíti a helyi munkaerőigényeket, amelyre a munkáltatók, és a munkaerő piac egyéb szervezetei megbízható partnerként tekintenek. Az intézmény működését a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően a partnerek bevonásával elkészített intézményi szabályzatok alapján szervezzük.

Az iskola vezetése hatékonyan együttműködik a *fenntartóval* az emberi, pénzügyi és tárgyi erőforrások biztosítása érdekében.

Az intézményt a külső kapcsolatokban az igazgató képviseli. Az intézmény-vezetés többi tagja, a vezetői feladatmegosztás szerint tart kapcsolatot a külső szervekkel.

Az intézmény fontosnak tartja a külső partnerekre vonatkozó kapcsolati rendszerét, ezért azt megtervezi, kialakítja, működteti, értékeli és fejleszti. A partnerekkel kialakított kapcsolatrendszeren keresztül felméri a partnerek igényeit, elégedettségét, és befogadja innovatív ötleteiket. Az intézményi munka megfelelő szintű irányításának érdekében a vezetőség állandó munkakapcsolatban áll a következő intézményekkel, szervezetekkel, vállalkozásokkal:

- a fenntartóval
- a kormányhivatallal
- polgármesteri hivatallal
- a települési önkormányzatokkal
- szakminisztériumokkal
- pedagógiai szakszolgálatokkal
- a települési gyermekjóléti szolgálatokkal

- kamarákkal
- munkaadói és munkavállalói szervezetekkel
- a gyakorlati képzésben résztvevőkkel
- az iskolai oktató- és nevelőmunkát elősegítő és érdekvédő szervezetekkel együttműködési megállapodás alapján
- az intézményt támogató alapítványokkal
- társintézményekkel (iskolák, kollégiumok)
- iskolai rendezvények szponzorálásával résztvevőkkel
- a városi iskolai védőnői hálózattal
- rendvédelmi szervekkel
- közösségi szolgálatot szervező egyesületekkel, civil szervezetekkel, intézményekkel.

2.12.5. A tanulók és a pedagógusok kapcsolatrendszere

Osztályfőnöki órák: az osztályfőnök folyamatosan tájékoztatja a diákokat minden őket érintő eseményről. A tanuló bármely problémájával közvetlenül az osztályfőnöke segítségére számíthat.

Évnyitó, évzáró: Az igazgató tájékoztatja a diákokat a tanév feladatairól, eseményeiről, eredményeiről.

Hirdetések iskolarádión keresztül. Napi rendszerességgel tájékoztatja a diákokat az iskolai eseményekről, eredményekről.

Iskolaújságon keresztül.

Az intézmény honlapján keresztül.

Az iskola facebook, instagram oldalán keresztül.

A diákközösség bármelyik tagja személyesen keresheti meg az intézményvezetőt, vagy bármely igazgatóhelyettest és így személyes konzultáció keretében megfogalmazhatja a személyes vagy közösséget érintő kérdését, problémáját.

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik az intézmény vezetőjével, a nevelőkkel vagy a nevelőtestülettel.

A tanulót megilleti az a jog, hogy életkorának megfelelő mértékben részese legyen az őt érintő döntések meghozatalának. Ezt a jogát személyesen illetve választott képviselőin, valamint szülőjén/gondviselőjén keresztül gyakorolhatja. Joga van megismerni az őt érintő döntés tartalmát, okát, következményeit. A döntési folyamat során joga van véleményét elmondani.

A nevelési-oktatási intézmény a tanulóval kapcsolatos döntéseit- jogszabályban meghatározott esetben és formában- írásban közli a tanulóval, a szülővel. A tanuló fenti jogai gyakorlásának módját a házirend tartalmazza.

A tanuló véleménynyilvánításának fórumai:

Diákönkormányzat:

A diákönkormányzat havi rendszerességgel tart üléseket, ahol a diákok megfogalmazhatják problémáikat. Az intézmény igazgatója a diákönkormányzat-üléseken egy-egy témában jelen van és elmagyarázza a diákokat érintő döntéseket, a diákok pedig lehetőséget nyernek arra, hogy felvessék az őket érintő problémákat és kérdéseket intézzenek az intézményvezetőhöz.

A diákönkormányzatnak 3 fős vezetőtestülete van, és egy támogató tanár. A diákönkormányzatot támogató tanár folyamatosan, személyesen és iskolarádióon keresztül tartja a kapcsolatot a diákokkal.

2.13. A tanulmányok alatti vizsga szabályai, felvételi vizsga

A szakképző intézmény szakmai programja a tanítási év közben történő értékelés során lehetővé teheti a tanuló kompetenciaalapú értékelését is, amelyhez kapcsolódóan az értékelésnél az Szt. 60. § (3) bekezdése alapján alkalmazható érdemjegyeknek való megfelelés szabályait meghatározza.

A tanuló félévi és év végi osztályzatait

a) évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy

b) a tanulmányok alatti vizsgán nyújtott teljesítménye alapján kell megállapítani.

Vizsgaidőszak, vizsgabizottság, vizsgakövetelmény

A szakképző intézmény annak, aki a szakképzésben ingyenes részvételre jogosult, ingyenesen biztosítja az osztályozó vizsgát, a különbözeti vizsgát, valamint az ezekhez kapcsolódó javító- és pótlóvizsgát (a továbbiakban együtt: tanulmányok alatti vizsga) A javító- és pótlóvizsga ingyenessége a tanulói jogviszony, illetve a felnőttképzési jogviszony megszűnése után letett első javító- és pótlóvizsgára is irányadó.

A tanulmányok alatti vizsga vizsgaidőszakát a tanulmányok alatti vizsgát megelőző három hónapon belül kell kijelölni. A tanulmányok alatti vizsga időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.

Tanulmányok alatti vizsgát - az e rendeletben meghatározottak szerint - független vizsgabizottság előtt vagy abban a szakképző intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll. A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

A szakképző intézményben tartott tanulmányok alatti vizsga esetén az igazgató, a független vizsgabizottság előtti vizsga esetén a szakképzési államigazgatási szerv a vizsgázó - kiskorú vizsgázó esetén a törvényes képviselő - írásbeli kérelmére engedélyezheti, hogy a vizsgázó az (1) bekezdés szerint előre meghatározott időponttól eltérő időben tegyen vizsgát.

Tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni. Ha a szakképző intézmény oktatóinak szakképzettsége alapján erre lehetőség van, a vizsgabizottságba legalább két olyan oktatót kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására.

A tanulmányok alatti vizsga követelményeit és az értékelés szabályait a szakképző intézmény szakmai programjában kell meghatározni. A tanulmányok alatti vizsga - ha azt a szakképző intézményben szervezik - vizsgabizottságának elnökét és tagjait az igazgató, a független vizsgabizottság elnökét és tagjait a szakképzési államigazgatási szerv bízza meg.

A vizsgabizottság tagjai

A tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottságának elnöke felel a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért, ennek keretében

a) meggyőződik arról, a vizsgázó jogosult-e a vizsga megkezdésére és teljesítette-e a vizsga letételéhez előírt feltételeket, továbbá szükség esetén kezdeményezi a szabálytalanul vizsgázni szándékozók kizárását,

b) vezeti a szóbeli vizsgát és a vizsgabizottság értekezleteit,

c) átvizsgálja a vizsgával kapcsolatos iratokat, a szabályzatban foglaltak szerint aláírja a vizsga iratait,

d) a vizsgabizottság értekezletein véleményeltérés esetén szavazást rendel el.

A vizsgabizottsági elnök feladatainak ellátásába a vizsgabizottság tagjait bevonhatja. A kérdező oktató csak az lehet, aki a vizsga tárgya szerinti tantárgyat taníthatja.

A vizsgabizottság munkáját és magát a vizsgát az igazgató készíti elő. Az igazgató felel a vizsga jogszerű előkészítéséért és zavartalan lebonyolítása feltételeinek megteremtéséért. Az igazgató e feladata ellátása során

a) dönt minden olyan, a vizsga előkészítésével és lebonyolításával összefüggő ügyben, amelyet a helyben meghatározott szabályok nem utalnak más jogkörébe,

b) írásban kiadja az előírt megbízásokat, szükség esetén gondoskodik a helyettesítésről,

c) ellenőrzi a vizsgáztatás rendjének megtartását,

d) minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy a vizsgát szabályosan, pontosan meg lehessen kezdeni és be lehessen fejezni.

A vizsga lebonyolítása

Az olyan tantárgyból, amely követelményeinek teljesítésével a szakképző intézmény szakmai programja alapján valamely vizsgatárgyból a tanuló érettségi vizsga letételére való jogosultságot szerezhet, a tanulmányok alatti vizsgán minden évfolyamon kötelező követelmény a minimum hatvanperces, az adott vizsgatárgy legfontosabb tanulmányi követelményeit magában foglaló írásbeli vizsgatevékenység és szóbeli vizsgatevékenység sikeres teljesítése. A vizsga reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb tizenhét óráig tarthat.

Az írásbeli vizsgára vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni a gyakorlati vizsgára, ha a vizsgatevékenység megoldását valamilyen rögzített módon, a vizsga befejezését követően a vizsgáztató oktató által értékelhetően - így különösen rajz, műszaki rajz, festmény, számítástechnikai program formájában - kell elkészíteni.

Az írásbeli vizsgán a vizsgateremben az ülésrendet a vizsga kezdetekor a vizsgáztató úgy köteles kialakítani, hogy a vizsgázók egymást ne zavarhassák és ne segíthessék.

A vizsga kezdetekor a vizsgabizottság elnöke a vizsgáztató jelenlétében megállapítja a jelenlévők személyazonosságát, ismerteti az írásbeli vizsga szabályait, majd kihirdeti az írásbeli tételeket. A vizsgázóknak a feladat elkészítéséhez segítség nem adható.

Az írásbeli vizsgán kizárólag a szakképző intézmény bélyegzőjével ellátott lapon, feladatlapokon, tétellapokon (a továbbiakban együtt: feladatlap) lehet dolgozni. A rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát tintával kell elkészíteni. A feladatlap előírhatja számológép, számítógép használatát, amelyet a vizsgaszervező intézménynek kell biztosítani.

Az íróeszközökről a vizsgázók, a vizsgához szükséges segédeszközökről a szakképző intézmény gondoskodik, azokat a vizsgázók egymás között nem cserélhetik.

A vizsgázó az írásbeli válaszok kidolgozásának megkezdése előtt mindegyik átvett feladatlapon feltünteti a nevét, a vizsganap keltezését, a tantárgy megnevezését. Vázlatot, jegyzetet csak ezeken a lapokon lehet készíteni.

A vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló idő tantárgyanként minimum hatvan perc.

Ha az írásbeli vizsgát bármilyen rendkívüli esemény megzavarja, az emiatt kiesett idővel a vizsgázó számára rendelkezésre álló időt meg kell növelni.

Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani. A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani. A pótló vizsga - szükség esetén újabb pihenőidő beiktatásával - harmadik vizsgaként is megszervezhető.

Ha a vizsgáztató az írásbeli vizsgán szabálytalanságot észlel, elveszi a vizsgázó feladatlapját, ráírja, hogy milyen szabálytalanságot észlelt, továbbá az elvétel pontos idejét, aláírja és visszaadja a vizsgázónak, aki folytathatja az írásbeli vizsgát. A vizsgáztató a szabálytalanság tényét és a megtett intézkedést írásban jelenti az igazgatónak, aki az írásbeli vizsga befejezését követően haladéktalanul kivizsgálja a szabálytalanság elkövetésével kapcsolatos bejelentést. Az igazgató a megállapításait részletes jegyzőkönyvbe foglalja, amelynek tartalmaznia kell a vizsgázó és a vizsgáztató nyilatkozatát, az esemény leírását, továbbá minden olyan tény, adatot, információt, amely lehetővé teszi a szabálytalanság elkövetésének kivizsgálását. A jegyzőkönyvet a vizsgáztató, az igazgatója és a vizsgázó írja alá. A vizsgázó különvéleményét a jegyzőkönyvre rávezetheti.

Az igazgató az írásbeli vizsga folyamán készített jegyzőkönyveket és a feladatlapokat - az üres és a piszkosított tartalmú feladatlapokkal együtt - a kidolgozási idő lejártával átveszi a vizsgáztatótól. A jegyzőkönyveket aláírásával - az időpont feltüntetésével - lezárja, és a vizsgairatokhoz mellékel.

Az írásbeli vizsga feladatlapjait a vizsgáztató kijavítja, a hibákat, tévedéseket a vizsgázó által használt tintától jól megkülönböztethető színű tintával megjelöli, röviden értékeli a vizsgakérdésekre adott megoldásokat.

Ha a vizsgáztató a feladatlapok javítása során arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközt használt, segítséget vett igénybe, megállapítását rávezeti a feladatlapra, és értesíti az igazgatót.

Ha a vizsgázó a vizsga során szabálytalanságot követett el, az igazgatóból és két - a vizsgabizottság munkájában részt nem vevő - oktatóból álló háromtagú bizottság a cselekmény súlyosságát mérlegeli, és

- a) a vizsgakérdésre adott megoldást részben vagy egészben érvénytelennek nyilvánítja, és az érvénytelen rész figyelmen kívül hagyásával értékeli a vizsgán nyújtott teljesítményt,
- b) az adott tantárgyból - ha az nem javítóvizsga - a vizsgázót javítóvizsgára utasítja, vagy
- c) ha a vizsga javítóvizsgaként került megszervezésre, a vizsgát eredménytelennek nyilvánítja, vagy az a) pont szerint értékeli a vizsgázó teljesítményét.

A szabálytalansággal összefüggésben hozott döntést és annak indokait határozatba kell foglalni.

Szóbeli vizsga Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb három tantárgyból szervezhető szóbeli vizsga. A vizsgateremben egyidejűleg legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat.

A vizsgázónak legalább tíz perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén, mint amely időpontban az a vizsgacsoport megkezdje a vizsgát, amelybe beosztották.

A szóbeli vizsgán a vizsgázó tantárgyanként húz tételt vagy kifejtendő feladatot, és - ha szükséges - kiválasztja a tétel kifejtéséhez szükséges segédeszközt. Az egyes tantárgyak szóbeli vizsgálóihoz szükséges segédeszközökről a vizsgáztató gondoskodik.

Minden vizsgázónak tantárgyanként legalább harminc perc felkészülési időt kell biztosítani a szóbeli felelet megelőzően. A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet, de gondolatait szabad előadásban kell elmondania. Egy-egy tantárgyból egy vizsgázó esetében a feleltetés időtartama tizenöt percnél nem lehet több.

A vizsgázók a vizsgateremben egymással nem beszélgethetnek, egymást nem segíthetik. A tételben szereplő kérdések megoldásának sorrendjét a vizsgázó határozza meg.

A vizsgázó segítség nélkül, önállóan felel, de ha önálló feleletét önhibájából nem tudja folytatni, vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vét, a vizsgabizottságtól segítséget kaphat.

A vizsgabizottság a tétellel kapcsolatosan a vizsgázónak kérdéseket tehet fel, ha meggyőződött arról, hogy a vizsgázó a tétel kifejtését befejezte, a tétel kifejtése során önálló feleletét önhibájából nem tudta folytatni, vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vétett. A vizsgázó a tétel kifejtése során akkor szakítható félbe, ha súlyos tárgyi, logikai hibát vétett, vagy a rendelkezésre álló idő eltelt.

Ha a vizsgázó a húzott tétel anyagában teljes tájékozatlanságot árul el, azaz feleletének értékelése nem éri el az elégséges szintet, az elnök egy alkalommal póttételt húzat vele. Ez esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felelni, és egész pontra fel kell kerekíteni, majd az osztályzatot ennek alapján kell kiszámítani.

Ha a vizsgázó a feleletet befejezte, a következő tantárgyból történő tételhúzás előtt legalább tizenöt perc pihenőidőt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgahelyiséget elhagyhatja.

Amikor a vizsgázó befejezte a tétel kifejtését, a vizsgabizottság elnöke rávezeti a javasolt értékelést a vizsgajegyzőkönyvre.

Ha a szóbeli vizsgán a vizsgázó szabálytalanságot követ el, vagy a vizsga rendjét zavarja, a vizsgabizottság elnöke figyelmezteti a vizsgázót, hogy a szóbeli vizsgát befejezheti ugyan, de ha szabálytalanság elkövetését, a vizsga rendjének megzavarását a vizsgabizottság megállapítja, az elért eredményt megsemmisítheti. A figyelmeztetést a vizsga jegyzőkönyvében fel kell tüntetni.

A szóbeli vizsgán és a gyakorlati vizsgán elkövetett szabálytalanság esetében az igazgató az írásbeli vizsga erre vonatkozó rendelkezéseit alkalmazza.

A gyakorlati vizsgatevékenység szabályait akkor kell alkalmazni, ha a tantárgynak a szakképző intézmény szakmai programjában meghatározott követelményei eltérő rendelkezést nem állapítanak meg.

A gyakorlati vizsgatevékenység tartalmát az igazgató hagyja jóvá.

A gyakorlati vizsgatevékenységet akkor lehet megkezdeni, ha a vizsgabizottság elnöke meggyőződött a vizsgatevékenység elvégzéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek meglétéről.

A gyakorlati vizsgatevékenység megkezdése előtt a vizsgázókat tájékoztatni kell a gyakorlati vizsgatevékenység rendjéről és a vizsgával kapcsolatos egyéb tudnivalókról, továbbá a gyakorlati vizsgatevékenység helyére és a munkavégzésre vonatkozó munkavédelmi, tűzvédelmi, egészségvédelmi előírásokról.

A gyakorlati vizsgatevékenység végrehajtásához a vizsgázónak az adott tantárgynál helyben meghatározott idő áll a rendelkezésére. Ebbe az időbe a gyakorlati vizsgatevékenység ismeretetésének ideje nem számít bele. A gyakorlati vizsgatevékenység végrehajtásához rendelkezésre álló idő feladatok szerinti megosztására vonatkozóan a gyakorlati vizsgatevékenység leírása tartalmazhat rendelkezéseket. Nem számítható be a gyakorlati vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időbe a vizsgázónak fel nem róható okból kieső idő.

A gyakorlati vizsgatevékenységet egy érdemjeggyel kell értékelni. Az értékelésben fel kell tüntetni a vizsgázó természetes személyazonosító adatait, a tanszak megnevezését, a vizsgamunka tárgyát, a végzett munka értékelését és a javasolt osztályzatot. Az értékelést a gyakorlati oktatást végző oktató írja alá.

A vizsgázó gyakorlati vizsgatevékenységre kapott érdemjegyét a vizsgamunkára, a vizsga helyszínén készített önálló gyakorlati alkotásra vagy a vizsga helyszínén bemutatott gyakorlatra kapott osztályzatok alapján kell meghatározni.

A független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsgát a szakképzési államigazgatási szerv szervezi.

A tanuló - kiskorú tanuló esetén a kiskorú tanuló törvényes képviselője - a félév vagy a tanítási év utolsó napját megelőző harmincadik napig, a 164. §-ban meghatározott esetben az engedély megadását követő öt napon belül jelentheti be, ha osztályzatának megállapítása céljából független vizsgabizottság előtt kíván számot adni tudásáról. A bejelentésben meg kell jelölni, hogy milyen tantárgyból kíván vizsgát tenni. Az igazgató a bejelentést nyolc napon belül továbbítja a szakképzési államigazgatási szerv. A vizsgát az első félév, illetve a tanítási év utolsó hetében kell megszervezni.

A tanuló - kiskorú tanuló esetén a kiskorú tanuló törvényes képviselője - a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy ha bármely tantárgyból javítóvizsgára utasították, akkor azt független vizsgabizottság előtt tehesse le. A szakképző intézmény a kérelmet nyolc napon belül továbbítja a szakképzési államigazgatási szervnek.

A vizsgabizottságnak nem lehet tagja az az oktató, akinek a vizsgázó hozzátartozója, továbbá aki abban a szakképző intézményben tanít, amellyel a vizsgázó tanulói jogviszonyban áll.

A tanulmányok alatti vizsga tekintetében - ha azt a **beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség, a sajátos nevelési igény, illetve a fogyatékoság** jellege indokolja - a beilleszkedési, tanulási, magatartási rendellenességgel küzdő tanuló, a sajátos nevelési igényű tanuló és a képzésben részt vevő fogyatékkal élő személy számára

a) az írásbeli vizsgával összefüggésben

aa) meg kell növelni az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb harminc perccel,

ab) lehetővé kell tenni segédeszköz használatát vagy segédszemély igénybevételét, illetve

ac) engedélyezni kell, hogy az írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tegyen,

b) a szóbeli vizsgával összefüggésben

ba) meg kell növelni a harminc perc gondolkodási időt legfeljebb tíz perccel, illetve

bb) engedélyezni kell, hogy a szóbeli vizsgát írásban tegye le.

(2) Ha a vizsgázónak a 293. § (3) bekezdése szerinti engedélyben lehetővé tették, hogy az írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tegyen, és a vizsga írásbeli vizsgatevékenységből és szóbeli vizsgatevékenységből áll, két vizsgatételt kell húznia, és az engedélynek megfelelő tételeket kell kifejtenie. A felkészüléshez és a tétel kifejtéséhez rendelkezésre álló időt tételenként kell számítani. A vizsgázó kérésére a második tétel kihúzása előtt legfeljebb tíz perc pihenőidőt kell adni, amely alatt a vizsgázó a vizsgahelyiséget elhagyhatja.

(3) Ha a vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teszi le, a vizsgatétel kihúzása után külön helyiségben, vizsgáztató felügyelete mellett készíti el dolgozatát. A dolgozat elkészítésére harminc percet kell biztosítani. A dolgozatot a vizsgázó vagy a vizsgázó kérésére a vizsgáztató felolvassa.

Belső vizsgák adminisztrálása, jegyzőkönyv

5.1 A tanulmányok alatti vizsgáról tanulónként, illetve képzésben részt vevő személyenként és vizsgánként jegyzőkönyvet kell kiállítani.

A jegyzőkönyvön fel kell tüntetni a vizsgát lebonyolító szakképző intézmény nevét, OM azonosítóját és címét.

A jegyzőkönyv

- a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy természetes személyazonosító adatait és annak a szakképző intézménynek a megnevezését, amellyel tanulói jogviszonyban, illetve felnőttképzési jogviszonyban áll,

- a vizsgatárgy megnevezése mellett

- az írásbeli vizsga időpontját, értékelését,

- a szóbeli vizsga időpontját, a feltett kérdéseket, a vizsga értékelését és a kérdező oktató aláírását,
- a végleges osztályzatot,
- a jegyzőkönyv kiállításának helyét és idejét, valamint
- a vizsgabizottság elnökének és tagjainak, valamint a jegyzőnek a nevét és aláírását tartalmazza.

5.2. Ha a tanuló egy vagy több tantárgy több évfolyamra megállapított követelményeit egy tanévben teljesíti, osztályzatait minden érintett évfolyamra meg kell állapítani. Ha a tanuló több évfolyam valamennyi követelményét teljesíti, az osztályzatokat valamennyi elvégzett évfolyam bizonyítványába be kell jegyezni. Ha a tanuló nem teljesíti az évfolyam valamennyi követelményét, az egyes tantárgyak osztályzatát a törzslapján valamennyi elvégzett évfolyamon fel kell tüntetni, és a vizsga évében, ezt követően az adott évben kiállításra kerülő év végi bizonyítványba be kell írni.

5.3. Ha a tanuló független vizsgabizottság előtt vagy vendégtanulóként ad számot tudásáról, a vizsgáztató intézmény a tanuló osztályzatáról a törzslapon történő bejegyzés céljából három napon belül írásban értesíti azt a szakképző intézményt, amelyikkel a tanuló tanulói jogviszonyban áll. A tanuló magasabb évfolyamba lépéséről - figyelembe véve a független vizsgabizottság által adott vagy a vendégtanulóként szerzett osztályzatot - az a szakképző intézmény dönt, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll.

Tanulmányok alatti vizsgák fajtái

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulóknak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához a tantestület határozata alapján, ha

- a) felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól, (Ha a tanuló a tanulmányi kötelezettségének egyéni tanulmányi rendben tesz eleget, egyénileg készül fel. A kiskorú tanuló egyéni tanulmányi rendben történő felkészüléséről a kiskorú tanuló törvényes képviselője gondoskodik. Ebben az esetben sor kerülhet az osztályozó vizsga letételének a tanéven belül egyéni időpontban történő engedélyezésére.)
- b) engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az elírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- c) Ha a tanulóknak - az ideiglenes vendégtanulói jogviszony időtartamának kivételével - egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven foglalkozást vagy egy adott tantárgyból a foglalkozások harminc százalékát meghaladja, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha az oktatói testület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen. Az oktatói testület az osztályozó vizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a húsz foglalkozást, és a szakképző intézmény eleget tett a 12/2020. Korm. rend 163. §-ban meghatározott értesítési kötelezettségének.
- d) a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

Egy osztályozó vizsga - a fenti bekezdés *b)* pontjában meghatározott kivétellel - egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. Osztályozó vizsgát a szakképző intézmény a tanítási év során bármikor szervezhet. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

Ha a tanuló valamely tantárgyból előrehozott érettségi vizsgát tett, ezáltal az adott tantárgy tanulmányi követelményeit teljesítette. A szakképző intézmény magasabb évfolyamán vagy évfolyamismétlés esetén e tantárgy óráinak látogatása alól a tanuló felmentést kérhet, amenny-

nyiben érettségi eredménye legalább közepes. A kérelmet a tanuló kiskorú tanuló esetén a szülő nyújtja be. A döntést az igazgató a szaktanár és osztályfőnök véleményének kikérése után határozatba foglalja.

Különbözeti vizsgát a tanuló abban a szakképző intézményben tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja. A különbözeti vizsgákra tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni.

A vizsgázó **pótlóvizsgát** tehet az igazgató által meghatározott vizsganapon, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására. Az igazgató engedélyezheti, hogy a vizsgázó a pótló vizsgát az adott vizsganapon tegye le, ha ennek a feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha

- a) a tanév végén - legfeljebb három tantárgyból - elégtelen osztályzatot kapott,
- b) az osztályozó vizsgáról, illetve a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

Javítóvizsga letételére az augusztus tizenötödikétől augusztus hónap utolsó napjáig terjedő időszakban az igazgató által meghatározott időpontban van lehetőség.

Az ágazati alapvizsga lebonyolítására a tanulmányok alatti vizsga szabályait kell alkalmazni. A tanuló magasabb évfolyamra nem léphet, ha sikertelen ágazati alapvizsgát tett.

Az érettségi végzettséggel kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítésben, ha a képzésben részt vevő személy sikertelen ágazati alapvizsgát tett, a javítóvizsgát a tanév második félévében teheti le. A javítóvizsgán is sikertelen ágazati alapvizsgát tett képzésben részt vevő személy a tanév végén nem minősíthető, és a tanulmányait az ágazati alapoktatás megismétlésével folytatja.

Igazgató határozat alapján nem kell ágazati alapvizsgát tennie és az ágazati alapvizsga eredményét sikeresnek kell tekinteni annak a tanulónak, illetve képzésben részt vevő személynek, aki korábbi tanulmányai, előzetesen megszerzett tudása, illetve gyakorlata beszámításával vesz részt a szakmai oktatásban, ha beszámított előzetes tudása magában foglalja az ágazati alapvizsga követelményeit. Ebben az esetben a szakmai vizsga eredményét - az ágazati alapvizsga eredményének figyelmen kívül hagyásával - a szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek egymáshoz viszonyított súlyozásának megfelelően kell megállapítani.

Az ágazati alapvizsga vizsgabizottságának a szakképző intézmény székhelye szerint területileg illetékes gazdasági kamara által delegált elnökét megillető díjazás összege a tárgyév első hónapjának első napján érvényes kötelező legkisebb havi munkabér

- a) negyven százaléka, ha a vizsgázók száma tizenkét fő alatt,
- b) hatvan százaléka, ha a vizsgázók száma tizenkét és huszonnégy fő között,
- c) nyolcvan százaléka, ha a vizsgázók száma huszonöt fő fölött van. A vizsgabizottság elnöke az e §-ban meghatározott díjazáson felül további költségtérítésre nem jogosult.

A felvételi vizsga

A 12/2020 (II.7.) Kormányrendelet 149. § értelmében iskolánk felvételi vizsgát nem hirdet. Amennyiben a háromszoros túljelentkezés esetén, tapasztalataink szerint az általános iskolai

eredmények alapján nem tudjuk a felvételi rangsort objektíven megállapítani központi írásbeli felvételit tartunk, ha az oktatói testület azt a tanévnyitó értekezletén megszavazza.

Közismereti tantárgyak tanulmányok alatti vizsgára vonatkozó előírása:

Tantárgy	gimnázium	technikum	szakképző
matematika	írásbeli+szóbeli	írásbeli+szóbeli	írásbeli
fizika	írásbeli+szóbeli	írásbel írásbe- li+szóbeli	
kémia	írásbeli+szóbeli	írásbeli+szóbeli	
biológia	írásbeli+szóbeli	írásbeli+szóbeli	
földrajz	írásbeli+szóbeli	írásbeli+szóbeli	
komplex term.tud	írásbeli	írásbeli	
természetismeret	írásbeli	írásbeli	írásbeli
digitális kultúra	gyakorlati	gyakorlati	gyakorlati
informatika	gyakorlati+szóbeli	gyakorlati+szóbeli	gyakorlati
magyar nyelv és iroda- lom	írásbeli+szóbeli	írásbeli+szóbeli	
történelem	írásbeli+szóbeli	írásbeli+szóbeli	
etika	szóbeli	szóbeli	
mozgóképkultúra- ésmédiaismeret	gyakorlati		
ének-zene	írásbeli+szóbeli	írásbeli+szóbeli	
vizuális kultúra	írásbeli+gyakorlati	írásbeli+gyakorlati	
pénzügyi és vállalko- zási ismeretek	írásbeli		
idegen nyelv	írásbeli+szóbeli	írásbeli+szóbeli	írásbeli+szóbeli
állampolgári ismeretek	szóbeli	szóbeli	
jelenismeret	szóbeli		
munkapiac	szóbeli		
közgazdasági és pénz- ügyi ismeretek	szóbeli		
honvédelmi alapisme- reték	írásbeli+szóbeli	írásbeli+szóbeli	
kommunikáció- ma- gyar nyelv és irodalom			írásbeli
történelem és állam-polgári ismeretek			írásbeli
testnevelés	gyakorlati+szóbeli	gyakorlati+szóbeli	gyakorlati+szóbeli

A **technikum** osztályra az alábbi táblázatok vonatkoznak:

Általános ápoló

	Szóbeli	Írásbeli	Gyakorlat
Munkavállalói ismeretek		X	
Munkavállalói idegen nyelv	X	X	
Egészségügyi etikai és betegjogi alapismeretek		X	
Kommunikáció alapjai		X	
Az emberi test felépítése		X	
Elsősegélynyújtási alapismeretek			X
Munka- balesetvédelem, betegbiztonság	X		
Alapápolás-gondozás	X	X	
Irányított gyógyszerelés		X	
Komplex klinikai szimulációs gyakorlat			X
Vitális paraméterek és injekciózás rendelőintézeti gyakorlat			X
Szakmai kémiai és biokémiai alapok		X	
Szakmai fizikai és biofizikai alapok		X	
Egészségügyi informatika		X	
Egészségügyi terminológia		X	
Egészségügyi jog és etika alapjai		X	
Sejtbiológia		X	
Emberi test és működése		X	
Alapvető higiénés rendszabályok		X	
Általános ápolástan és gondozástan		X	X
Gyógyszertani alapismeretek		X	X
Kommunikáció		X	
Általános laboratóriumi alapismeretek		X	
Rehabilitációs alapismeretek és fizioterápia		X	
Szociológia alapjai		X	
Pszichológia alapjai		X	
Népegészségtan, egészségfejlesztés		X	
Pedagógiai-betegoktatási alapismeretek	X		
Belgyógyászat és ápolástan		X	
Sebészet és ápolástan		X	
Kisklinikumi ismeretek és ápolástanuk		X	
Szülészet-nőgyógyászat klinikuma		X	
Neurológia klinikuma		X	
Pszichiátria klinikuma		X	
Geriátria klinikuma		X	
Klinikai gyakorlat			X
Biokémia		X	
Biofizika		X	
Sejtbiológia II.		X	
Mikrobiológia		X	
Közegészségtan-járványtan		X	
Egészségügyi etikai esettanulmányok	X		
Egészségügyi jogi esettanulmányok		X	
Egészségügyi informatika		X	
Egészségpszichológia		X	
Népegészségtan		X	
Egészségügyi kommunikáció	X		
– konfliktuskezelés – krízis menedzsment			

Egészségnevelés-egészségfejlesztés		X	
Egészségpszichológia		X	
Anatómia-élettan-kórélettan		X	
Elsősegélynyújtás-első ellátás			X
Egészségügyi terminológia II.		X	
Gyógyszertan-alkalmazott gyógyszerteran		X	
Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika		X	
Sztóma ellátás és sebkezelés		X	X
Klinikai táplálás		X	X
Pedagógia		X	
Általános Ápolástan II			X
Belgyógyászat és szakápolástan		X	
Sebészet és határterületeinek ápolástan		X	
Pszichiátriai betegek ápolása		X	
Neurológia és szakápolástan		X	
Infektológia és szakápolástan, infekciókontroll		X	
Kisklinikumi ismeretek és szakápolástan		X	
Gyermekbelgyógyászati alapok és ápolási sajátosságok csecsemő- és gyermekkorban		X	
Csecsemő és gyermekápolási ismeretek		X	
Sürgősségi ellátás gyermekkorban és ápolástan			X
Szülészet-nőgyógyászati betegek ápolása		X	
Közösségi ellátás és színtereinek szakápolástan		X	
Gerontológia és szakápolástan		X	
Onkológia és szakápolástan		X	
Hospice ellátás és szakápolástan, otthonápolás		X	
Kritikus állapotú beteg ellátása			X
Klinikai gyakorlat II tantárgy			X

Abban az esetben, amikor írásbeli vizsgarész, vagy gyakorlati vizsgarész eredménye nem éri el a 25%-ot, kerüljön sor szóbeli vizsgára, ahol a tanuló még javítani tud. Ez csak azokra a tantárgyakra vonatkozik, ahol csak írásbeli vagy csak gyakorlati vizsgarész van megjelölve.

Kisgyermekgondozó,-nevelő

	Szóbeli	Írásbeli	Gyakorlat
Munkavállalói ismeretek		X	
Munkavállalói idegen nyelv	X	X	
Szakmai személyiségfejlesztés		X	
Pszichológia		X	
Egészségügyi ismeretek		X	
Elsősegélynyújtás alapismeretei			X
Társadalomismeret		X	
Szociális ismeretek		X	
A gyermekek védelmének rendszere		X	
A bölcsődei ellátás szervezési feladatai		X	
Otthont nyújtó ellátások		X	
Tanulástechnikai módszerek, tanulástechnikai gyakorlatok			X
A segítő hivatás, segítő kapcsolatok a nevelőmunkában		X	
Az egészséges csecsemő és kisgyermek fejlődése		X	
A játéktevékenység fejlődése		X	
A kisgyermek gondozása			X
A kisgyermek táplálása		X	

Beteg gyermek ápolása a bölcsődében		x	
Gyógypedagógiai ismeretek		x	
Kisgyermeknevelő dokumentációs feladatai			x
Kutatási módszerek a kisgyermeknevelés gyakorlatában		x	
Pszichológiai és pedagógiai ismeretek		x	
Családi mentálhigiéné		x	
Családközpontú nevelés a bölcsődében	x		

Abban az esetben, amikor írásbeli vizsgarész, vagy gyakorlati vizsgarész eredménye nem éri el a 25%-ot, kerüljön sor szóbeli vizsgára, ahol a tanuló még javítani tud. Ez csak azokra a tantárgyakra vonatkozik, ahol csak írásbeli vagy csak gyakorlati vizsgarész van megjelölve.

Logisztikai technikus

	Szóbeli	Írásbeli	Gyakorlat
Munkavállalói ismeretek		x	
Munkavállalói idegen nyelv	x	x	
Gazdasági ismeretek		x	
Vállalkozások működtetése		x	
Kommunikáció		x	
Digitális alkalmazások			x
Közlekedési alapok		x	
Közlekedés technikája és üzemvitele		x	
Külkereskedelmi és vámismeretek		x	
Általános szállítmányozás		x	
Ágazati szabályozások		x	
Szállítmányozói feladatok		x	
Raktározási alapok		x	
Raktári tárolás és anyagmozgatás		x	
Raktári mutatószámok		x	
A raktárirányítás rendszere		x	
Raktárvezetés		x	
Logisztikai alapok		x	
Beszerzési logisztika		x	
Készletezési logisztika		x	
Termelési logisztika		x	
Elosztási logisztika		x	
Minőség a logisztikában		x	

Abban az esetben, amikor írásbeli vizsgarész, vagy gyakorlati vizsgarész eredménye nem éri el a 25%-ot, kerüljön sor szóbeli vizsgára, ahol a tanuló még javítani tud. Ez csak azokra a tantárgyakra vonatkozik, ahol csak írásbeli vagy csak gyakorlati vizsgarész van megjelölve.

Turisztikai technikus (Turisztikai szervező és Idegenvezető szakmairány)

	Szóbeli	Írásbeli	Gyakorlat
Munkavállalói ismeretek		x	
Munkavállalói idegen nyelv	x	x	
A munka világa		x	
IKT a vendéglátásban			x
Termelési, értékesítési és turisztikai alapismeretek	x (9.)	x (9.)	x (10.)
Beszerzés és értékesítés		x	
Üzleti kalkuláció és költséggazdálkodás		x	
Speciális szolgáltatások	x		
Reklám és vásárlásösztönzés, ügyfélkapcsolatok		x	
Adminisztráció és elszámolás		x	

Idegenvezetés	x		
Turizmusmarketing és protokoll	x	x	
Országismeret magyar és idegen nyelven	x	x	
Üzleti menedzsment a turizmusban		x	

Abban az esetben, amikor írásbeli vizsgarész, vagy gyakorlati vizsgarész eredménye nem éri el a 25%-ot, kerüljön sor szóbeli vizsgára, ahol a tanuló még javítani tud. Ez csak azokra a tantárgyakra vonatkozik, ahol csak írásbeli, vagy csak gyakorlati vizsgarész van megjelölve.

Vendégtéri szaktechnikus

	Szóbeli	Írásbeli	Gyakorlat
Munkavállalói ismeretek		x	
Munkavállalói idegen nyelv	x	x	
A munka világa		x	
IKT a vendéglátásban			x
Termelési, értékesítési és turisztikai alapismeretek	x (9.)	x (9.)	x (10.)
Rendezvényszervezési ismeretek	x		
Vendégtéri ismeretek			x
Étel-és italismeret	x		x
Értékesítési ismeretek			x
Gazdálkodás és ügyviteli ismeretek		x	
Üzleti menedzsment			x
Marketing és protokoll	x		
Speciális szakmai kompetenciák			x

Abban az esetben, amikor írásbeli vizsgarész, vagy gyakorlati vizsgarész eredménye nem éri el a 25%-ot, kerüljön sor szóbeli vizsgára, ahol a tanuló még javítani tud. Ez csak azokra a tantárgyakra vonatkozik, ahol csak írásbeli, vagy csak gyakorlati vizsgarész van megjelölve.

A szakképző iskolai osztályra az alábbi táblázat vonatkozik:

Rendészeti ór képzés

Tantárgy	Írásbeli	Szóbeli	Gyakorlat
Munkavállalói ismeretek 100% elmélet		X	
Közszolgálati alapismeretek 90 % elmélet 10 % gyakorlat	X	X	
Kommunikációs gyakorlatok 80+20		X	
Kommunikációs ismeretek 80+20	X		
Pszichológiai, szociológiai és kriminológiai alapismeretek 80+20		X	
Speciális testnevelés és önvédelem 20+80			X
Rendvédelmi és közigazgatási feladatok 90+10	X	X	
Szakmai kommunikáció 90+10		X	
Digitális kommunikáció 20+80			X

Erő és állóképesség fejlesztés 0+100			X
Önvédelem 0+100			X
Lövészet 25+75		X	X
Személy- és vagyonvédelem 100+0	X	X	

Abban az esetben, amikor a nem kötelező érettségi tantárgy írásbeli vizsgarész, vagy gyakorlati vizsgarész eredménye nem éri el a 25%-ot, kerüljön sor szóbeli vizsgára, ahol a tanuló még javítani tud.

Az SNI-s tanulók esetében a szakértői vélemény alapján kialakított határozat szerint járunk el. A vizsgarészek értékelése és az érdemjegyek meghatározása az érettségi vizsgán alkalmazott szabályok szerint történik.

0-24%: elégtelen (1)

25-39%: elégséges (2)

40-59%: közepes (3)

60-79%: jó (4)

80-100%: jeles (5)

2.14. Szakmai vizsgafelkészítés rendje

292/2023. (VII.6.) Korm.rendelet 13.§ alapján, a 12/2020 (II.7) Korm.rendelet az Szkt. 19.§ (2) bekezdéséhez, a 46/A § alapján a szakmai vizsgára való felkészülés céljából az intézmény a következőket határozza meg (hatályos: 2023.szeptember 01.).

A tanuló írásban benyújtott kérelmére a szakmai vizsgát megelőzően (vizsgaidőszakonként) legalább 5 maximum 10 munkanapban határozza meg a szakmai vizsgafelkészítés idejét.

Vizsgafelkészítés lehetséges helyszíne (i):

- tanműhely, tanterem
- duális képzőhely

Vizsgafelkészítésért felelős:

- igazgató
- szakirányú oktatásért felelős igazgatóhelyettes
- megbízott oktató (k)
- duális képzőhelyen megbízott oktató (k)

Vizsgafelkészítés tartalma:

- az ágazatoknak megfelelően hatályban lévő KKK tartalom
- 6. pont – kimeneti követelmények
- 8. pont - a szakmai vizsga leírása, mérésének, értékelésének szempontjai

Vizsgafelkészítésen való részvétel feltételei:

- a képzésben résztvevő írásos kérelmének benyújtása, az adott vizsgaidőszak megkezdése előtt legalább 15 nappal, (elektronikus vagy postai úton, vagy személyes benyújtással) *1. számú melléklet*
- vizsgafelkészítésen jelenléti ív vezetése
- a képzésben résztvevő számára kiállított igazolás (a vizsgafelkészítés utolsó napján) *2. számú melléklet*

2.15. A felvétel és átvétel helyi szabályai

A szakképző intézménybe csak olyan tanulót lehet felvenni vagy átvenni, aki az általa választott szakmára vonatkozóan a képzési és kimeneti követelményekben előírt egészségügyi alkalmassági, továbbá a pályaalkalmassági követelményeknek megfelel, és ez alapján előreláthatóan nincs akadály a szakmai vizsgára bocsátásnak.

Felvétel

Felvételi eljárás

A felvételi eljárás költségei a szülőre, tanulóra nem háríthatók át.

Az általános iskolai tanuló a középfokú iskolába az általános vagy a rendkívüli felvételi eljárás keretében vehető fel.

A felvételi eljárásokkal kapcsolatos határidőket az oktatásért felelős miniszter évente, a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben határozza meg.

Az általános iskolai tanulónak a szakképző intézménybe általános vagy rendkívüli felvételi eljárás keretében történő felvételére a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 26-44. §-át kell alkalmazni a (2) bekezdésben és a 149-153. §-ban meghatározott eltérésekkel.

A 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 26-44. §-ában gimnázium és középfokú iskola alatt szakképző intézményt kell érteni.

Felvételi tájékoztató

A középfokú iskola felvételi tájékoztatót készít, és azt nyilvánosságra hozza.

A felvételi tájékoztató tartalmazza a középfokú iskola OM azonosítóját, feladatellátási helyenként a meghirdetett tanulmányi területek leírását, az azokat jelölő belső kódokat a középfokú iskola felvételi eljárásának rendjét, a felvételi kérelmek elbírálásának, rangsorolásának módját, szabályait, a sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő jelentkezőre vonatkozó speciális elbírálási szabályokat. A szakképző intézmény a felvételi tájékoztatóban közzéteszi az általa oktatott szakmák körét és azok ágazatát.

Felvételi kérelem

A középfokú iskolai felvételi kérelmet a hivatal által kiadott jelentkezési lap és tanulói adatlap (a továbbiakban: felvételi lapok) felhasználásával kell benyújtani a középfokú iskolába és a Felvételi Központba. A felvételi kérelmeket a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott időszakban kell benyújtani és elbírálni.

A jelentkező - az előkészítő évfolyamra történő jelentkezés kivételével - a felvételi kérelemben az általa választott szakma ágazatára jelentkezik.

Az általános iskola tanulója esetében a felvételi lapok kitöltését az általános iskola szervezi meg. Ha a jelentkező nincs tanulói jogviszonyban, vagy tanulmányait külföldön végzi, a felvételi lapokat a jelentkező, kiskorú jelentkező esetén a szülő tölti ki és a jelentkezési lapot a felvételt hirdető középfokú iskolába, a tanulói adatlapot pedig a Felvételi Központba küldi meg. Ha a felvételi kérelmet nem az e rendeletben foglaltak szerint nyújtották be, a kérelemben érintett középfokú iskola szükség esetén a hiányok nyolc napon belüli pótlására szólítja fel a kérelem benyújtóját. E határidő elmulasztása jogvesztő.

Felvételi kérelem módosítása

Az általános iskola a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott időszakban egy alkalmat köteles biztosítani ahhoz, hogy a tanuló és a szülő közösen módosíthassa a tanulói adatlapot. A módosítás a módosító tanulói adatlap kitöltésével történik. A módosítás során új középfokú iskola nem jelölhető meg, a beírt tanulmányi területek nem törölhetők, azonban az eredetileg benyújtott tanulói adatlapon feltüntetett középfokú iskolához újabb tanulmányi terület írható be, továbbá az eredetileg beírt rangsor megváltoztatható. Új tanulmányi terület csak az eredeti tanulói adatlapon szereplő, érintett középfokú iskolával történt előzetes egyeztetés alapján jelölhető meg. Az egyeztetés tényét a középfokú iskolába eredetileg benyújtott jelentkezési lapon kell feltüntetni. A módosító tanulói adatlap kitöltésével a korábban kitöltött

tanulói adatlap érvényét veszti. Az általános iskola a módosító tanulói adatlapokat megküldi a Felvételi Központnak.

Felvételi döntés

Az igazgató a felvételi kérelmekről az általános iskolai tanulmányi eredmények (a továbbiakban: tanulmányi eredmények) alapján dönt.

A tanulmányi eredmények alatt kizárólag a középfokú iskolába felvételiző tanuló általános iskolai tanulmányait igazoló bizonyítványában, félévi értesítőjében (ellenőrzőjében) szereplő osztályzatait, minősítéseit kell érteni. A tanulmányi eredményekbe a magatartás és szorgalom értékelése, minősítése nem számítható be.

A tanuló részszakma megszerzésére nem iskolázható be, kivéve, ha

a) az Szt. vagy e rendelet alapján a felkészítés kizárólag részszakma megszerzésére irányul, vagy

b) a tanuló sajátos nevelési igényének jellege kizárólag a részszakma megszerzését teszi lehetővé.

A középfokú iskola a felvételi vizsgák befejezése után, legkésőbb a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott időpontig a honlapján nyilvánosságra hozza a jelentkezők felvételi jegyzékét.

A jelentkezés elutasítása esetén az iskola igazgatójának fel kell hívnia a jelentkező, kiskorú jelentkező esetén a jelentkező és a szülő figyelmét, hogy az Nkt. 37. § (3) bekezdése alapján a döntés ellen jogorvoslással élhet.

Felvételi jegyzék, egyeztetett felvételi jegyzék

A nyilvánosságra hozott jegyzékben a jelentkező az oktatási azonosító számával szerepel, egyéb személyes adatai nélkül. Ha a jelentkező a jelentkezési lapján kérte, hogy a felvételi jegyzékben egyéni adat, jellege alkalmazásával szerepeltessék, akkor a középfokú iskola az oktatási azonosító szám helyett a jelentkező egyéni adatát, jellegét tünteti fel.

A felvételi jegyzéket tanulmányi területenként kell elkészíteni, valamennyi, az adott tanulmányi területre jelentkező feltüntetésével. A jegyzék a jelentkező (1) bekezdésben meghatározott azonosító adata mellett tartalmazza a jelentkezőnek a felvételi eljárásban elért összesített eredményét és az iskola által meghatározott rangsorban elfoglalt helyét.

A rangsorolás során az azonos összesített eredményt elérő tanulók közül előnyben kell részesíteni a hátrányos helyzetű tanulót, ezt követően azt a jelentkezőt, akinek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye az iskola székhelye, feladatellátási helye szerinti járás területén található, vagy akinek különleges helyzete ezt indokolja.

A középfokú iskola igazgatója a jelentkezők listájának felhasználásával tanulmányi területenként elkészíti az ideiglenes felvételi rangsort.

A felvételt hirdető középfokú iskola az egyeztetett felvételi jegyzék alapján, a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott határidőig megküldi a felvételtől vagy az elutasításról szóló értesítést a jelentkezőnek, kiskorú jelentkező esetén a szülőnek, továbbá, ha a jelentkező tanulói jogviszonyban áll, az általános iskolának is. Az általános iskola értesítése jegyzék formájában történik.

Az elutasításról szóló értesítést nem kell megküldeni az általános iskolának, a jogorvoslati eljárás eredményéről pedig csak akkor kell az általános iskolát értesíteni, ha ennek eredményeképpen a tanuló a középfokú iskolába felvételt nyert.

Rendkívüli felvételi eljárás

Ha a középfokú iskola a benyújtott felvételi kérelmek és a felvételi eljárás eredményeképpen megállapítja, hogy a meghirdetett tanulmányi területen nem tudja elindítani az oktatást, köteles erről három munkanapon belül értesíteni a jelentkezőt, a fenntartót és a hivatalt.

A középfokú iskola igazgatója a felvételi döntésekről szóló értesítések megtörténte után a következő tanév első napjáig rendkívüli felvételi eljárást írhat ki.

Abban az esetben, ha az általános felvételi eljárás keretében a középfokú iskolába az adott osztályba felvehető tanulói létszám kevesebb, mint kilencven százalékát sikerült betölteni, a rendkívüli felvételi eljárást ki kell írni. A kiírást meg kell küldeni a hivatalnak, amely a meg- küldött és összesített adatokat a honlapján közzéteszi.

A rendkívüli felvételi eljárásban új jelentkezési lapot kell benyújtani a felvételt meghirdető iskola által meghatározott formában és időpontig. A rendkívüli felvételi eljárásban több je- lentkezési lap is benyújtható, de egy jelentkezési lapon csak egy iskola jelölhető meg. A fel- vételi kérelmekről az iskola igazgatója dönt.

Beiratkozás

A középfokú iskola a tanköteles tanuló beiratkozásáról értesíti azt az általános iskolát, ame-lyikben a tanulmányait folytatta.

Átvétel

Az ágazati alapvizsgát tett tanuló átvétele az ágazati alapoktatás tekintetében nem köthetőkülönbözeti vizsgához, ha az átvételre az ágazati vizsga letételét követő tanévben kerül sor.

2.16. Az előrehozott érettségi vizsgák eljárásrendje

Az érettségi vizsga megszervezésére és lebonyolítására az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendeletet, a 2019. évi LXXX. törvény a szakképzésről és a 2023. évi XXXIII. törvény az irányadó.

Előrehozott érettségi vizsga – a szakmai vizsga kivételével –

a) az Nkt.-ban meghatározott bármely kötelező érettségi vizsgatárgyból – az idegen nyelv érettségi vizsgatárgy kivételével – legkorábban a tizenkettedik évfolyam május–júniusi vizsgaidőszakában,

b) bármely más érettségi vizsgatárgyból és idegen nyelv érettségi vizsgatárgyból legkorábban a tizenegyedik évfolyam október–novemberi vizsgaidőszakában

tehető a tanulói jogviszony fennállása alatt, a szakképző intézmény szakmai programjában a tanuló számára az adott vizsgatárgyra vonatkozóan meghatározott követelmények teljesítését követően.

Az előrehozott érettségi vizsga a közösségi szolgálat teljesítésére tekintet nélkül megkezdhető.

Ha a tanuló valamely tantárgyból előrehozott érettségi vizsgát tett, azzal az adott tantárgy tanulmányi követelményeit teljesítette. A továbbhaladás során az idegen nyelvből letett előrehozott érettségi vizsga a szakmai nyelvi foglalkozáson való további részvétel alól nem mentesít.

A tanuló, aki előrehozott érettségi vizsgát szándékozik tenni, kérelemmel köteles fordulni az igazgatóhoz, hogy előrehozott vizsgát engedélyezzen számára az adott tantárgyból. Az intézmény osztályozó vizsgát szervez a tanulók számára az írásbeli érettségi vizsgára jelentkezés előtt.

2.17. Felnőttek oktatása: foglalkozások szervezésének elvei

A felnőttek esetében dominánsan jelentkezik az igény a gyakorlatban is alkalmazható tudás iránt. A felnőttek képzése során figyelembe kell venni, hogy a felnőtt pragmatikus, így

oktatásukban törekedni kell a gyakorlatorientáltságra.

Egy képzés megszervezése többlépcsős folyamat. Elsőként egy képzési programot, kell elkészíteni. Meg kell határozni:

- a képzés célját, időtartamát,
- a tananyagegységeket, az azokra fordítható óraszámokat, a képzés ütemezését, tanulási módszereket, a képzés formáját,
- a maximális csoportlétszámot
- az oktatáshoz szükséges személyi és tárgyi feltételeket,
- a számonkérés módját,
- felnőttképzések esetében a képzésről, illetve a képzés egyes egységeinek (moduljainak) elvégzéséről szóló igazolás kiadásának feltételeit; felnőttek oktatásánál a követelmények teljesítéséről szóló bizonyítvány kiadásának feltételeit,
- a szakmai és képesítő vizsga feltételeit, követelményeit,

A foglalkozások szervezése történhet csak hagyományos, jelenléti oktatással, illetve blended képzési formában. Nagy hangsúly helyeződik a digitális tananyagokra. Az elméleti jellegű témákat digitális tananyag formájában juttatjuk el a tanulókhöz. A gyakorlatorientált, tanári magyarázatot is igénylő tananyagegységek oktatása személyes jelenléti órákkal vagy blended formában valósulnak meg.

A felnőttek felnőttképzési jogviszonyban vannak az intézménnyel, felnőttképzési szerződést kötnek *(lásd 3. számú melléklet: Felnőttképzési szerződés minta)*.

A felnőttképzésbe történő belépés feltétele egy tájékoztató *(lásd 4. számú melléklet)* megismerése, melyben a felnőttképzési szerződés legfontosabb elemeit (mérés, hiányzás, felelősség) foglalunk bele. Ennek célja, hogy a képzésbe belépők már a beiratkozás előtt tisztában legyenek a feltételekkel.

2.18. Felnőttek oktatása: ellenőrzés, értékelés, beszámoltatás módja

Cél:

- Reális kép kialakítása az oktatásban résztvevő tudásáról. (Ez a diagnosztika információval kell szolgáljon az oktatási folyamat minden résztvevője számára)
- Az eredményes előrehaladás biztosítása a tanulmányokban

Az ismeretek ellenőrzése, mérése megvalósulhat írásbeli, szóbeli, gyakorlati formában:

- írásbeli témazáró dolgozat
- írásbeli röpdolgozat
- szóbeli felelet

- beszámoló
- gyakorlati feladat
- házi dolgozat
- teszt feladat
- feladatlap
- projektmunka
- E-learning feladat

Értékelés

Az oktatási folyamatban résztvevő teljesítményét viszonyítjuk a követelményekhez. Az értékelés lehet diagnosztikus, formatív és szummatív is. (Az elért eredményeket a Kréta rendszerben vezetjük.) Szummatív értékelés alól felmentés szerezhető előzetes tanulmányok beszámíttatása révén.

Értékelést végezhet az oktatási intézmény és a gyakorlati hely oktatója egyaránt.

Gyakorisága: Témakörök, modulok közben és zárásaként.

Az érdemjegy-megállapítási módszer: a dolgozat összpontszámát az elérhető maximális pontszámhoz viszonyítva százalékban fejezzük ki és ennek alapján húzzuk meg a ponthatárokat. Az értékelés 5 fokú skálán történik, a dolgozatok értékelése a következő százalékos beosztás szerint valósul meg:

88% - 100% → 5

75% - 87% → 4

62% - 74% → 3

51% - 61% → 2

0% - 50% → 1

Az érdemjegyek súlyozása a Kréta rendszerben meghatározottak szerint történik.

A mérés-értékeléssel, beszámolókkal kapcsolatban lásd még a 3. számú mellékletet

2.19. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terve:

Intézményünk előnye, hogy jó kapcsolatunk van a kórházzal, a mentőállomással és a védőnői hálózattal. Az intézményünkben a tanulók a gyakorlati területeken sok veszélyes helyzettel találkoznak, ezért szükséges számukra biztosítani a legalább alapfokú elsősegély-nyújtási ismereteket. További előny, hogy egészségügyi szakképzés is folyik, amely segíti az ismeretek elsajátítását. A megfelelő tárgyi és személyi feltételekkel rendelkezik.

Az elsősegély-nyújtási terv célja:

Biztosítsa az elsősegély-nyújtási ismeretek átadását a pedagógus és a diák részére. A diákok kompetenciájának fejlesztése: probléma felismerése, gyors és szakszerű segítség, embertársak iránti érzékenység, bajbajutottakkal szembeni együttérzés.

A célunk az, hogy minél több tanulónk legyen képes az embertársaink testi épségét és egészségét veszélyeztető állapotot felismerni, és a hivatásos segélynyújtó helyszínre érkezéséig az arra rászorulókat megfelelő színvonalú elsősegélyben részesíteni.

Iskola feladatai:

Segélyhívó számok kihelyezésének biztosítása minden terembe.

Biztosítsa az elsősegély-nyújtási ismeretek átadását a pedagógus és a diák részére. A tárgyi ésszemélyi feltételek biztosítása.

Az elsősegély-nyújtási ismeret átadásához szükséges időkeret biztosítása.

Külön faliújság biztosítása minden intézményben, amely az elsősegély-nyújtási ismeretek folyamatos és rendszeres tájékoztatását szolgálja.

Az elsősegély-nyújtási terv végrehajtásának ellenőrzése a tanév során.

Személyi feltételek:

- Egészségügyi szakoktató, egészségügyi szaktanár
- Mentőtiszt
- Védőnő

Tárgyi feltételek:

- Elméleti oktatásra alkalmas tanterem
- Audiovizuális eszközök kiegészítővel
- Mulage-ok
- Kötszerek
- Rugalmas pólyák
- Váladékfelfogásra alkalmas eszközök
- Gumikesztyűk
- Seb imitációs készlet
- Fertőtlenítés eszközei
- Légútbiztosítás eszközei
- Első ellátás, elsősegélynyújtás eszközei
- Reanimatológia eszközei
- Riasztás eszközei
- Dokumentáció és archiválás eszközei

Az osztályfőnök feladatai:

Tanév elején a segélyhívószámok és a mentőhívás lépéseinek kifüggesztése minden osztályteremben.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának időkeretei:

Tanítási óra keretein belül (biológia, testnevelés, osztályfőnöki óra) évente 4 alkalommal az elsősegély-nyújtási ismeretek átadása/ elsajátítása megtörténjen.

Ezek az alkalmakon való részvétel a diákok számára kötelező.

Pedagógusok számára az elsősegély-nyújtási ismeretek elsajátítását az év elején munkavédelmi oktatás keretein belül célszerű megrendezni.

Minden év március végén elsősegély-nyújtási napot rendeznénk, amelynek keretein belül a diákok versenyezhetnek az elsősegélynyújtás témakörében.

A legeredményesebb csoport megkapja a sikeres elsősegélynyújtó címet”.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának témakörei:

9. évfolyam

- A helyszín és a baleset körülményeinek a felmérése
  - tájékozódás a helyszínen
  - veszélyforrások elhárítása
  - helyszínbiztosítás
  - baleseti mechanizmusok
- Betegvizsgálat
  - életjelek vizsgálata
  - a beteg és a környezetének a kikérdezése (anamnézis)
  - „tetőtől talpig” vizsgálat menete
  - halaszthatatlan beavatkozások
  - a beteg pozicionálása
  - figyelemfelhívó és riasztó tünetek felismerése
  - állapotváltozás/állapotrosszabbodás felismerése és értékelése
- Segélyhívás
  - mentők riasztása
  - tűzoltók, rendőrség hívása
  - egyéb társszervek riasztása
  - ügyeleti orvos hívása

- Elsősegélynyújtás
  - Újraélesztés
  - a keringésmegállás felismerése
  - a légutak, légzés és keringés mesterséges fenntartása
  - külső félautomata defibrillátor (Automated External Defibrillator) használata
  - felnőtt BLS a kórház előtti és a kórházi, szervezett egészségügyi ellátásban
  - Hirtelen rosszullétek:
    - Cukorbetegség miatti rosszullet, epilepsziás rosszullet, ájulás, orrvérzés eseténteendők

10. évfolyam

- Esméletlen beteg elsődleges ellátása
  - az eszméletlen beteg megfigyelése
  - eszközzel és eszköz nélküli légútbiztosítás
  - stabil oldalfekvés
- Tudat- és eszméletvesztéssel járó állapotok
  - tudatzavarok és eszméletvesztések megfigyelése
  - görcsrohammal járó állapotok és ellátásuk
- A nehézlégzéssel járó állapotok
  - a nehézlégzés megfigyelése
  - a felső légúti idegentest okozta fuldoklás ellátása
- Sokk
- Belgyógyászati balesetek
  - áramütés
  - rovar- és méhcsípések
  - mérgezések

- Egyéb: bőrre, nyálkahártyára került marószerek sérülései

11. évfolyam

- Sebellátás
  - sebek fajtái, sebellátás
  - vérzések típusai, vérzéscsillapítása
  - hő okozta sérülések felosztása és ellátása
  - kötözések
- Sérülések
  - rándulások
  - ficamok
  - törések
  - rögzítések
  - szövődmények, veszélyek
  - A beteg szállítása
  - a betegek pozicionálása
  - a betegek mozgatása
  - műfogások
- Újraélesztés
  - a légutak, légzés és keringés mesterséges fenntartása

Ajánlom az osztályfőnökök figyelmébe az elsosegely.hu, reanimatio.hu honlapot, ahol folyamatosan nyomon követhetőek az elsősegélynyújtás aktuális szakmai oktatási anyagai, tesztek.